

DRAUGAS

PERIODICALS
May 10,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, GEGUŽĖS - MAY 10, 2000

*****MIXED ADC 606
S174 P7 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 05/08/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 92
Kaina 50 c.

Projektas dėl okupacijos žalos atlyginimo — „nenaudingas“

Vilnius, gegužės 9 d. (BNS) — Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas sukritikavo Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio parengtą įstatymo projektą dėl SSRS okupacijos žalos kompensavimo. Antradienį spaudos konferencijoje R. Ozolas teigė, kad įstatymo projektas „ne tik ydingas“, bet ir „nenaudingas praktiškai“.

V. Landsbergis yra įregistravęs įstatymo projektą, kurio pagrindinis tikslas yra apibrėžti Lietuvos suverenias teises ir užsienio politikos uždavinius, siekiant, kad būtų atlyginta žala, padaryta Lietuvai ir jos gyventojams per SSRS 1940-1990 metų okupaciją ir aneksiją.

R. Ozolo teigimu, Seimo pirmininkas peržengė savo kompetencijos ribas ir įsiterpė į prezidento sferą. Pagal Konstituciją valstybės užsienio politiką formuoja prezidentas. „Seimo pirmininko nuolatinis kišimasis į prezidento kompetenciją, svarstant ar pateikiant įstatymų projektus, tampa labai rimta problema“, sakė Centro sąjungos vadovas.

R. Ozolo teigimu, pasiūlymus Rusijai dėl žalos atlyginimo galbūt galėtų pasiūlyti Lietuvos prezidentas per tiesiogines derybas su Rusijos valstybės vadovu. Be to, tokios tarptautinės sąvokos, tokios kaip pirmiausia turėtų apimti valstybės gynimo tarybą. Pasak R. Ozolo, atsizvelgiant į dabar Rusijoje vyraujančias politines nuostatas, bandymas išskirti šį klausimą per prezidento Valdo Adamkaus birželį planuojamą vizitą į Maskvą „baigtis problemai“.

Centro sąjungos vadovo teigimu, okupacijos žalos kompensavimo klausimas „yra tarptautinė problema, kurią Lietuva, kaip viena buvusių okupuotų valstybių, privalėtų svarstyti „kartu su visa Europa“. Anot R. Ozolo, šis klausimas

mas turėtų būti keliamas mažų mažiausiai tarptautinėje konferencijoje, kuri turi būti surengta dėl Karaliaučiaus srities ateities. Be to, pasak R. Ozolo, okupacijos žalos kompensavimo klausimas dar nebuvo tinkamai iškeltas Baltijos Asamblėjoje.

Anot V. Landsbergio aiškinamojo rašto, priimant Rusiją į Europos Tarybą (ET) 1996 metais, buvo pažymėta, kad Rusija įsipareigoja padėti asmenims, anksčiau deportuotiems iš okupuotų Baltijos valstybių, ar jų palikuonims sugrįžti į savo valstybę pagal specialias repatriacijos ir atlyginimo programas. Lietuva savo reikalavimams pagrįsti iki šiol neturėjo atitinkamo teisės akto.

Projekte nustatoma Lietuvos vyriausybės pareiga įsteigti SSRS okupacijos žalos kompensavimo fondą, nustatyti šio fondo teisinį statusą ir numatyti lėšas, kurios būtų kaupiamos šiame fonde. Vienas galimų šaltinių, kurį iš anksto numodė šis įstatymas, tai Rusijos karinių ir kitų pavojingų krovinių tranzitą į Karaliaučiaus įkainiai.

R. Ozolas teigia, kad papildomai apmokestinus Rusijos karinių tranzitą, net iki tokio lygio, kad krovinius vežti per Lietuvą geležinkelio būtų nenaudinga, susidariusi suma „būtų niekingai menka palyginti su kompensacijos suma“. Tai primena V. Landsbergio kvietimą eiti į mišką rinkti žagarę, kai buvo paskelbta blokada 1990 metais, sakė R. Ozolas.

Anot R. Ozolo, tranzito įkainių didinimas būtų pateisinamas, jeigu Karaliaučiaus sritis būtų projektuojama kaip militarizuota sritis armizai. Tai, anot centro, prasišlenkia su Lietuvos požiūriu bei tarptautine tikrove, prie Karaliaučiaus sienų priartėjus NATO ir ES.

Seime susibūrė socialdemokratinė frakcija

Vilnius, gegužės 9 d. (Elta) — Seimo LDDP ir Socialdemokratų frakcijos sudarė Socialdemokratinę opozicinių frakcijų koaliciją. Taip šios frakcijos nusprendė pateikti Seimui alternatyvą dešiniasiai stipria daugumai.

Sprendimas sukurti frakcijų koaliciją priimtas vykdant abiejų partijų Tarybų nutarimus bei vadovaujantis Seimo Statutu. Abi opozicinės frakcijos savo veikloje žada remtis Socialistų Internacinio principais, svarbiausiomis vertybėmis jos laikys laisvę, socialinį teisingumą ir solidarumą.

Sudariusios koaliciją, Socialdemokratų ir LDDP frakcijos derins savo poziciją ir svarbiausius Seime svarstomus klausimus, rengs įstatymą bei kitų teisės aktų projektus. Frakcijos kartu organizuos opozicines darbotvarkes, susitikimus su rinkėjais, spaudos konferencijas ir kitus renginius. Koalicijos bendrininkės bendromis pastangomis vykdys vykdomosios valdžios parlamentinę kontrolę. Bendradarbiaudamos opozicinės LDDP ir Socialdemokratų

frakcijos laikysis savo programinių nuostatų ir bendrus sprendimus priims lygių santykių pagrindais.

Pareiškimą dėl Socialdemokratinės opozicinių frakcijų koalicijos sudarymo pasirašė LDDP ir Socialdemokratų frakcijų seniūnų pavaduotojai — Juozas Bernatoniš ir Juozas Olekas.

Socialdemokratinė opozicinių frakcijų koalicijoje bus 20 parlamentarų, iš kurių 13 priklauso LDDP, 7 parlamentarai — Socialdemokratų frakcijai.

* **Tikėdamiesi atgauti du mėnesius vėluojančius atlyginimus**, antradienį 11-kos Rokiškio rajono mokyklų mokytojai surengė 3 valandų įspėjamąjį streiką. Streike dalyvavo visos pagrindinės Rokiškio miesto, taip pat kelių rajono miestelių mokyklų, prie jų prisidėjo ir vaikų lopšeliai, darželiai. Mokyklose nebuvo dirbama nuo 8 iki 10 valandų ryto, mokiniai į klases rinkosi tik vėlyviau. Mokytojai savitvėliai pabėgė iš darbo, kad referendumą už Lietuvos prisijungimą prie Europos Sąjungos (ES) balsuotų 43,8 proc. Lietuvos gyventojų, prieš — 25,1 proc., nebalsuotų — 7,6 proc. apklausos dalyvių, neturi nuomonės — 23,5 proc. Lietuvos įstatymai numato, kad referendumas klausimas būtų priimtas, už jį turi balsuoti daugiau nei 50 proc. visų valstybės rinkėjų. (Elta)

Dvi Lietuvos maisto pramonės įmonės — „Vilniaus duona“ ir „Vilniaus mėsos kombinatas“ — antradienį vykusio žemės ūkio ir maisto pakuočių parodos „AgroBalt“ atidarymo metu per 15 minučių pagamino rekordinį 100 metrų ilgio sumuštinį. Gaminiai buvo sunaudoti 95 kg baltos duonos, 50 kg mėsos gaminių, 65 kg daržovių ir 30 kg margarino. Sumuštinis svėrė apie 240 kilogramų. Organizatorių sumanymu, ilgis „rekordas“ tapo socialiai reikšmingu vaikų globojančios agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ auklėtinių pietumis.

Nuotr.: Prasideda sumuštinio gamyba. Gediminas Žilinskis (Elta) nuotr.

Prezidentas ragina partijas telkti jėgas savivaldos problemoms

Vilnius, gegužės 9 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus tikisi, kad naujajame Seime politinės partijos suvienys jėgas, kad drauge spręstų savivaldos problemas, po prezidento susitikimo su Lietuvos socialdemokratų partijos vadovu Vyteniu Andriukaiciu ir šios partijos merais sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė.

„Savivaldybių rinkimuose didelį pasitikėjimą gavusių partijų vadovai ir jų atstovai kelia daugelį tų pačių problemų. Tai prezidentui teikia vilčių, jog būsimajame Seime bus galima susikalbėti ir bendrai spręsti akivaizdžias problemas“, sakė V. Gaizauskaitė.

Susitikimo dalyviai aptarė savivaldos stiprinimo, nedarbo mažinimo, kaimo plėtros ir regioninės politikos reikalus. Svarstyta kaimynystės, tolerancijos, atsiliekančių valstybės mokesčių sistema, atsizvelgiant į būtinybę stiprinti savivaldybių finansinį pagrindą.

Pasak V. Andriukaicio, prezidento ir socialdemokratų nuomonės šiais klausimais su-

tapo — savivaldybėms reikia suteikti daugiau galių, perduoti jų nuosavybės turtą ir žemę, taip pat pertvarkyti apskritis.

Pokalbįje dalyvavo Radviliškio, Raseinių ir Vilkaviškio rajonų merai, kurie džiaugėsi, kad prezidentas rado laiko susitikti su rajonų vadovais ir domėjosi kiekvieno regiono problemomis.

Pergalės dienos minėjimą Vilniuje lydėjo nesusipratimai

Vilnius, gegužės 9 d. (BNS-Elta) — Antrąjį pasaulinio karo veteranų, kaimyninių valstybių diplomatai ir pora Lietuvos politikų antradienį Antakalnio kapinėse paminėjo Pergalės dieną. Padėti gėlių ant karių kapų susirinko apie 3,000 Sovietų sąjungos puseje kovojusių veteranų bei jų giminaičių. Antakalnio kapinėse nuo sovietinių laikų yra didelis paminklas Raudonosios armijos kariams. Šventės proga jame buvo uždegta amžinoji ugnis.

Veteranus pasveikino Rusijos ambasadorius Jurij Zubakov, Baltarusijos ambasadorius Vladimir Garkun, Ukrainos laikinasis reikalų patikėtinis Valerij Čebanij, opozicinės LDDP vadovas, Seimo narys Česlovas Juršėnas, Lietuvos socialistų partijos pirmininkas Mindaugas Stakvilevičius. Ambasadorius J. Zubakov sakė, jog svarbiausia yra atsiminti visus tuos, kurie kovojo prieš fašizmą.

* **Balandžio mėnesį Lietuvoje buvo privatizuota valstybės ir savivaldybių turto už 34,68 mln. litų.** Nuo metų pradžios pasirašyta privatizavimo sandorių už 73,66 mln. litų.

Iš „Saulėtekio“ komisijos buvo tikėtasi geresnių rezultatų

Vilnius, gegužės 8 d. (BNS) — „Man norėjosi ryškesnių ir labiau revoliucinių pasiūlymų iš „Saulėtekio“ grupių“, pirmadienį spaudos konferencijoje sakė premjeras Andrius Kubilius.

Jo teigimu, antradienį ministrų kabineto pasitarime bus svarstomi „Saulėtekio“ komisijos grupių pasiūlymai statybos srityje. Premjeras pareiškė, kad šioje srityje nebuvo rasta tokių sprendimų pasiūlymų, kurie iš esmės pakeistų „ypač biurokratinę“ leidimų statyboms išdavimo tvarką. Tačiau premjeras sakė, jog šią savaitę tikimasi apsvaistyti dar trijų „Saulėtekio“ grupių pasiūlymus, o kitą savaitę tvirtinti pluoštą konkrečių nutarimų, susijusių su verslo skatinimu.

Kalbio komisijos, įkurtos mažinti biurokratinę struktūrą darbus, A. Kubilius priminė, jog jau patvirtinta rinkos priežiūros institucijų pertvarka, vidaus reikalų sistemos pertvarka, ketinama svarstyti sveikatos apsaugos pertvarkos metmenis.

„Saulėtekio“ grupės pasiūlymai parduoti ir valstybės veiksmų strateginio planavimo lygmenį, ruošiant 2001 metų biudžetą projektą“, tvirtino A. Kubilius.

* **Konservatoriai ir Seimo rinkimus žengs su premjero Andriaus Kubiliaus vadovaujamos politikų grupės programa „Naujas vėjas“, kurią tapatina su prezidento Valdo Adamkaus naujosios politikos samprata, rašo „Lietuvos rytas“ (05.09).** Anot laikraščio, pirmadienį pirmą kartą viešai užsiminė apie programos metmenis, A. Kubilius sakė: „Partijos gyvenime baigėsi vienas etapas ir prasidėjo naujas“.

Tėvynėje pasižvalgius

* „Lietuva ypač sėkmingai įgyvendina pasirengimo narys NATO programą“, pareiškė NATO generalinis sekretorius lordas George Robertson antradienį interviu televizijos laidai „Spaudos klubas“. Jis taip pat padėjo Lietuvai už indelį į taikos palaikymo operacijas Bosnijoje bei dabartinę Kosovę. „Lietuvos kariuomenės būrių vaidmuo yra labai svarbus NATO pastangoms užtikrinti taiką vienoje iš neramiausių euroatlantinių regionų“, sakė pareigūnas.

* **Po daugiau nei savaitę trukusios pertraukos** pradėjo dirbti Mažeikių naftos perdavimo gamykla. Balandžio 30-ją dėl žaliavos stygiaus sustabdyti „Mažeikių naftos“ komunikacijos tarnybos vadovė Virginija Kristinaitienė pranešė, kad gamyklos įrenginiai pradėjo veikti pirmadienį. Pasak jos, dabar turimų daugiau nei 65,000 tonų naftos gamyklai užteks maždaug savaitę, tačiau tikimasi, kad jau penktadienį vėl bus gaunama žaliava. (BNS)

* **Neringos miesto meras Stasys Mikėlis** dėl padidėjusių persikėlimo į Kuršių neriją kainų ir nelygių konkurencijos sąlygų kreipėsi į Seimo pirmininką, ministrą pirmininką bei susisiekimo ministrą, prašydamas atšaukti naujas kelių bilietų kainas ir gerinti kelių darbą. Nuo gegužės 1 d. bendrovė „Smiltynės perkėla“ gerokai pabrangino transporto priemonių perkėlimą į Kuršių neriją: perkelti lengvąjį automobilį dabar kainuoja 40 litų, pernai persikėlimas nekainavo ir 30 litų. Neringos meras teigia, kad miestui, apsuptam vandens, keltas yra vienintelis susisiekimo su žemynu transporto priemonė, ir keltas faktiškai atlieka tilto funkcijas, o visoje Lietuvoje judejimas tilto nėra apmokestinamas.

* **Socialinės apsaugos ir darbo ministerija** pasiūlė vyriausybei iš Privatizavimo fondo keturioms savivaldybėms skirti 140,000 litų, kurie būtų panaudoti grįžtančių į Lietuvą politikų kalinių ir tremtinių šeimų butams pirkti.

* „Ar jau sausra?“, klausia „Kauno diena“ (05.09). Deja, Lietuvoje nėra specialios, galinčios atsakyti į šį klausimą. Pavasario kaitra pranašas visais iki šiol buvusiais. Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos specialistai pareiškė, kad tokios aukštos temperatūros balandžio mėnesį nebuvo užregistruota nuo jų atliekamų stebėjimų pradžios — 1924 metų. Didžiausia 30 C (87 F) laipsnių temperatūra balandžio 29 d. užregistruota Šakiuose, 29 C (84 F) laipsniai — Noreikiškės esančioje meteorologijos stotyje ir dar penkiose vietovėse. Žemdirbiai nedvejodami sako, kad prasiėjo sausra: dirvos paviršius daugelyje vietų sausas, nedegsta ir žemę subertos sėklos. Daug žalos padarė po netikėtai karštų dienų prasidėjusios šalnos. Kai kur nusalo ne tik vasaariniai javai (miežiai ir avižos), bet ir žiemkėniai. Ypač nukentėjo pasėliai kalvotų vietovių žemumose. (Elta)

* **Lenkija didelį dėmesį skiria Vašingtono viršūniui susitikime priimtam „atvirų durų“ principui ir sąjungos nariams pirmiausiai norėtų matyti Lietuvą ir Slovakiją**, antradienį Lenkijos Seime sakė užsienio reikalų ministras Bronisław Geremek. „Manome, jog gerai pasitarnautų Europos saugumui, jeigu po Lenkijos, Vengrijos ir Čekijos kitos mūsų regiono valstybės įgautų teises ir prisiimtų įsipareigojimus, išplaukiančius iš Vašingtono sutarties“, pareiškė ministras. B. Geremek sakė, kad „pirmiausiai remiu Lietuvos ir Slovakijos siekius įstoti į NATO, kurie atitinka tiek Lenkijos sentimentus, tiek ir valstybės siekius“.

* **„Premjero padėjėjas — tarp artimiausių vyriausybės kritikų“**, tvirtina „Respublika“ (05.09). Laikraščio žiniomis, vienas iš artimiausių buvusio premjero Gedimino Vagnoriaus bendradarbių Albina Pilipauskas iki šiol dirba Seime premjero Andriaus Kubiliaus padėjėju-sekretoriumi. Iš A. Kubiliaus algą gaunantis A. Pilipauskas yra neoficialus vyriausybės kritikas — Nuosaukių (konservatorių) frakcijos Seime — atstovas spaudai. Paklaustas, ar yra bent kartą padėjęs jo frakcijos nuolat kritikuojamam vyriausybės vadovui, A. Pilipauskas atsėvė, jog nuolat padeda visai Lietuvai, kiekvieną naktį ja rūpinasi ir verčia dėl jos. „Bet premjeras yra deliktus žmogus ir tikisi, kad A. Pilipauskas pats susipras pakeisti darbo vietą“, sakė A. Kubiliaus atstovas spaudai Audrius Batiulis.

* **Karinių oro pajėgų (KOP) vadovų paskirtas pulkininkas** Edvardas Mažeikis, iki šiol vadovavęs KOP I aviacijos bazei. Krašto apsaugos ministro įsakymu, E. Mažeikis šiame poste pakeis Zenoną Vegelevičių, karinės oro pajėgoms vadovavusių nuo 1992 metų.

* **Didžiausių Lietuvos dienraščių pajamos** iš reklamos pirmąjį šių metų ketvirtį, palyginti su tuo patiu praėjusiu metų laikotarpiu, vidutiniškai sumažėjo 34 proc. Žinovų vertinimu, rinkos nuosmukis dar labiau padidins gegužės 1 d. išsigaliojęs tabako reklamų sezonas.

* **Pirmadienį Pagėgių pasienio policijos rinktinės** Pagėgių užkardos pareigūnai ties Šilutės rajono Lazdėnų kaimu, ant Nemuno kranto, aptiko 30 maišų cukraus. Iš viso maišuose buvo 1,2 tonos cukraus, kuris buvo išpilstytas į Lenkijos Gniezno cukraus fabriko etiketėmis pažymėtus storo popieriaus maišus. Pastaruoju metu padidėjo atvejų, kai Pagėgių rinktinės pasieniečiai prie Nemuno aptinka paliktą kontrabandą prekių, kurios, kaip neabejojama, pergabenamos per upę ir paliekamos laukianti tinkamo momento nugalanti Lietuvos gilumą. (Elta)

KALENDORIUS

Gegužės 10 d.: Antoninas, Beatričė, Putinas, Servaidas, Songaila, Viktorina.

Gegužės 11 d.: Mamertas, Miglė, Pilypas, Roma, Skirgaudas.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

„SKAUTYBĖS KELIO“ 50 METŲ JUBILIEJŲ MININT

Mieloji Sese Irena.

Labai malonu sveikinti „Skaitybės kelią“ sulaukusį 50 metų gyvavimo. Visų buvusių redaktorių, o ypač jūsų įneštas darbas ir neįstingis pasiaukojimas skaitybės labui per paskutinius daugiau negu trisdešimt metų, bus visuomet įvertinamas visų brolių ir sesių. Be jūsų rūpesčių, kad kiekviena trečiadienį būtų bent kiek apibūdinta skautiška veikla, skautiškas gyvenimas, įdėtos nuotraukos ir skelbimai, ir pranešimai, tikrai nebūtų buvę įmanoma pasidalinti visų džiaugsmais ir rūpesčiais, iš ko mes visi semiamės tiek pasitenkinimo ir mokomės ateitį.

Akademiniš Skautų sąjūdis linki Jums sveikatos ir ateityje „Skaitybės keliui“ taip prasmingai šviesti visą mūsų brangią skautišką seimą.

Su nuširdžiausiais skautiškais linkėjimais,

Ad meliorem!

v.s.fil. Rimantas Griskelis
Akademiniš Skautų Sąjūdžio Vadybos Pirmininkas

Mielai Sese,

perskaite „Skaitybės kelią“ „Draugo“ Nr. 87-me, nudžiugome, kad dar esama tokių taurių lietuvių, kurios, nepaisydamos amžiaus ir kitų kliūčių, dirba, trūsia, kad mūsų jaunimas, šiuo atveju išsivys skautai, išliktų ištikimi savo tautai.

Jūsų, Sese, duotas pažadas — nepasiduoti likimui — neimti atostogų bei nesitraukti pensijon, yra vertas mūsų visų pagarbos ir įvertinimo. Mudu linkime tau, miela Sese, geros sveikatos ir dar daug, daug našių ir sauleto dienu.

Skautininkai Alfonsas ir Regina Petručiai

Mielai Sese,

esu skautė nuo trečios gimnazijos klases. Dirbau visose skautiškos veiklos pareigose. Dabar, sveikatai sumenkejus, jokių pareigų vykdyti negaliu, todėl per „Skaitybės kelią“ skaitybės tęstinumui siūniu „Draugui“ 100 dol. čekį. Geriausi linkėjimai.

Vis budžiu!

v.s.fil. Marija Ročkuvienė
Milvydaite

Mielai Sese,

Rajono vadijos nutarimu, baigdamas kadenciją, turiu progą pasveikinti Jus ir kartu paremti skautišką spaudą. Vertindami savaitinį „Skaitybės kelią“ puslapį „Draugo“ dienraštyje, siūniame LSS ir LSB Atlanto rajono auką „Draugui“. Linkime Jums nepavargti ir sėkmingai toliau dirbti skautišką labui.

Su skautiškais linkėjimais.

Budėkim!

v.s. Bronius Naras
LSS Atlanto rajono vadas
(1997-1999 m. kadencija)
Shrewsbury, MA, 2000.II.11

Dėkojame

Hartfordo lietuviškoji skautija nuoširdžiai dėkoja visiems prisidėjusiems prie mūsų Kaziuko mugės pasisekimui. O prisidėjo daug kas — vieni darbai ir dovanomis, kiti atsilankymu, o „Draugo“ savaitinis „Skaitybės kelias“ garsinimu ir kvietimu į mugę. Tad prie skautiško aciū „Draugui“ kukli mūsų dovanėlė — 50 dol. aciū, aciū, aciū!

Budėkime!

v.s. Juozas Beniūnas
Hartfordo skautijos vardu

SĖKMINGA KAZIUKO MUGĖ WORCESTERYJE

Worcesterio skautų ir skautiškų Kaziuko mugė kasmet ruošiamą Verbų sekmadienį, tad ir šįmet įvyko balandžio mėn. 16 d. Po 10 val. lietuviškų šv. Mišių šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje, visi skubėjo į Maironio Parką. Ten jau nuo ankstyvo ryto virtuvėje trūsė sesės skautininkės ruošdamos lietuviškus pietus.

Mugė atidarė — pradėjo v.s. B. Naras, atrisdamas geruoju mazgu surištas dvi tautines juostas, sveikindamas visus ir kviesdamas gražiai praleisti sekmadienio popietę skautų ir pažįstamų tarpe. Vieni svečiai stovėjo eilė, vedanti į virtuvę, tuoj papiepti, kiti domėjosi prekystaliais, apkrautais įvairiais rankdarbiais ir gaminiiais.

Iš kaimyninio Hartfordo lietuvių telkinio buvo net du stalai. Sesė Aldona atvežė savo auksinio šiaudų kūrybą. Visus viliojo jos paveikslais pasigėrėti, arba nupirkus papuošti savo kambarių sienas. Antras

Vilniaus universiteto V. Krėvės auditorijoje po premijos įteikimo. Iš k.: universiteto prorektorius A. Vengris, vyresniosios kartos skautas vilnietis dr. A. Končius, Vydūno fondo premijos laureatė, universiteto magistrantė Š. Trinkūnaitė. Vilniaus Akademiniš Skautų sąjūdžio vadovė fil. J. Buzaitytė-Kašalynienė, Vydūno fondo igaliotinis fil. Ed. Kulikauskas, Vilniaus u-to dėstytojas G. Viliūnas.

VYDŪNO FONDAS REMIA GERUS DARBUS IR TALENTINGUS ŽMONES

Vilniaus universiteto V. Krėvės auditorijoje buvo įteikta Akademiniš Skautų sąjūdžio Vydūno fondo premija šio universiteto magistrantei filologei Šarūnei Trinkūnaitėi. Tai viena iš kelių šio fondo šiemet premijuotų gabių, talentingų Lietuvos universitetuose studijuojančių jaunuolių. Šios premijos yra vardinės — kiekviena jų pavadinta mūsų mokslo ir kultūrai nusipelnusių išsivys žmonių vardais. Lietuvių operos primadonos Vincės Jonuškaitės-Zaunienės vardinė skautiškoji premija jau anksčiau buvo įteikta Vilniaus Muzikos akademijos solinio dainavimo magistrantei Aušrai Liutkutei.

Be Šarūnės Trinkūnaitės įteiktos S. Kymantaitės-Čiurlionienės vardinės premijos, fiziko prof. Igno Končiaus premija įteikta Kauno Technologijos universiteto studentui Giedriui Laukaičiui, JAV lietuvių kultūrininko Broniaus Kvickio — Kauno Vytauto Didžiojo universiteto studentei Bernadetai Mališkaitei. Skiriamas Vydūno fondo premijas vertinami ne tik studento gabumai, bet ir skautų sąjūdžiui būdinga visuomeninė veikla tėvynės ir visuomenės labui.

Kai Vydūno fondo igaliotinis Lietuvoje Edmundas Kulikauskas premiją (1,000 dol.) įteikė magistrantei Šarūnei Trinkūnaitėi beje, nagrinėjant K. Oprausko dramaturgiją) Vilniaus universiteto prorektorius A. Vengris pasakė, kad galima džiaugtis, jog išsivys yra toks fondas ir jį išlaikantys žmonės. Tai didelė parama paskatinimas Lietuvos akademiniam jaunimui. O šio universiteto profesorius, premijos laureatės Š. Trinkūnaitės darbo vadovas Giedrius Viliūnas sakė, kad ši skautiškoji Vydūno premija trigubai prasminga: pirma, kad ji paskirta universiteto prioritetinės-lituanistikos specialybės atstovei, antra, — kad ta premija ne valstybinė, o visuomeninės organizacijos parama, trečia, kad ji įvardinta S. Kymantaitės-Čiurlionienės — mūsų moderniosios kultūros pradininkės vardu.

Kaip grįžti namo be lietuviško surio, o jį prisilėgęs atvežė V. Ivanauskas iš Bostono. Papieptus ir apžiūrėjus prekystalius, malonu buvo atsistoti ir atsigaičinti kvepiančia kava, pasivaistinti sesių skautiškų ir mamių keptais pyragais, bei jų nusipirkti arčiau joms Velykoms.

Skautai ir skautės dėkoja visiems atsilankiusiems, aukojusiems daiktus laimėjimų stalui, skautų mamių priekupusims skanių pyragų. Tuo parodėte, kad domitės ir remiate skautišką jaunimo veiklą.

Tad iki pasimatymo ateinančiais metais Kaziuko mugėje.

E.C.

ČIKAGOS FILISTERIAI KVIEČIA

Filisterių Skautų sąjungos Čikagos skyriaus sueiga penktadienį, gegužės 19 d., 7 val. vak. vyks pas filisterius Juozą ir Dailą Liubinskus, 9716 S. Menard Ave., Oak Lawn, IL. Bus aptariami einamieji reikalai, svarstomi nauji, klausoma pasisakymų, atsakoma į klausimus. Visi filisteriai kviečiami dalyvauti.

Akademiniš Skautų sąjūdžio Vydūno fondo igaliotinis E. Kulikauskas pareiškė, kad šiai išsivys organizacijai smagu remti gerus darbus ir talentingus Lietuvos žmones.

Tarp V. Krėvės auditorijoje susirinkusių Vilniaus universiteto dėstytojų, studentų, skautų atstovų užsimezgė pokalbis apie Akademiniš skautų sąjūdį ir jo veiklą. Vydūno fondo igaliotinis E. Kulikauskas, jau šešerius metus gyvenantis Vilniuje, pasakė, kad Akademiniš Skautų sąjūdis buvo įsteigtas dar 1924 m. Kauno universitete. Lietuvų okupavusios sovietinės Rusijos valdžia uždraudė skautų organizaciją, bet skautai savo veiklą tęsė išsivysje. Pačiam Vydūnui sutikus, 1952 m. buvo įsteigtas Akademiniš Skautų sąjūdžio Vydūno fondas, kukliomis priemonėmis daug nuveikęs, parėmęs tokius jaunuolių. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, fondas ėmė remti akademinią jaunimą. Pastaruoju metu paremta daugiau kaip 30 Lietuvos studentų. Pasak E. Kulikausko, Vydūno fondas sieks, kad šiemet įteiktos čia minėtos premijos geriausiai pasireišku-

IŽENGIANT Į ANTRĄJĄ ŠIMTMEČIO PUSĘ

Su didžiąja emigracijos bangą prieš 50 metų tarp i Clevelandą iš Europos suvažiuosiu lietuvių buvo gausu skautų. Vos pajutę žemę po kojomis, jie sukruto burtis skautavimui ir ilgai netrukus berniukai įsteigė „Pilenų“, o mergaitės „Neringos“ tuntas. Šie skautiškieji vienetai tebedirba iki šios dienos. Penkios dešimtys metų organizacijos gyvenime yra reikšmingas laiko tarpas. Reikėjo daug pasišventusių vadovų. Reikėjo daug meilės ir sutarimo, tikėjimo, drąsos, kūrybingumo ir ištvermės per visą šį laiką ištikimai dirbti, kad būtų sudarytos sąlygos labai gausiam jaunimo būriui įsisavinti skautiškuosius idealus.

Atėjo laikas stabtelėti, patiemis pažvelgti atgal ir jauniems parodyti, iš kur jie atėjo. Tuo tikslu buvo apsispręsta paminėti šią 50 metų sukaktį trimis dalimis per didžiuosius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$100.00. Foreign countries \$115.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Matindami patito ilaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siūdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuvą:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliaru paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliaru paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administracijos — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gaus prašymą, ką nori skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyso nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pslitkti kopiją.

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimų (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-228-9965
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS KISIELIUS
INKSTŲ, POSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health,
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
SEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

TERESĖ KAZLAUSKAS, M.D.
Valkų gydytoja
900 Ravinia Pl., Orland Park, IL
Tel. 708-349-0887.
Priima Poles ir Christ Igoninems.
Nuolaida naujai atvykusiems.

veiklos šimtmečio antrą pusę.
Informacijai telef. 216-381-
9318 (Vilijai) arba 216-486-
5634 (Remigijai).

Clevelando Skautija

Vasingtono skautės židinietės prie savo keptų tortų ir kitų skanėstų š.m. balandžio 9 d. vykusioje Kaziuko mugėje. Iš k.: sesės — Vida Čejauskienė, Nijolė Griniene, Ramutė Aidienė, Teresė Landsbergienė, „mamunėlė“ Ona Silionienė, Gina Skucienė, Meilė Mickienė, Dale Lukienė, Danutė Cunningham, Brone Stravinskienė, Aldona Simanavičienė, Virginija Butienė, Regina Galinaičienė, Aldona Kindurienė ir Irena Jankauskienė.

Nuotr. Algimanto Landsbergio

Našlaicių globos stalo Vasingtono skautų Kaziuko mugėje, š.m. balandžio 9 d. Mugės metu buvo renkami draugai, žaislai, mokslo priemonės ir aukos našlaiciams Lietuvoje. Iš k.: Danutė Cunningham, židinietė vadovė Meilė Mickienė ir Našlaicių globos komiteto atstovė Teresė Landsbergienė.

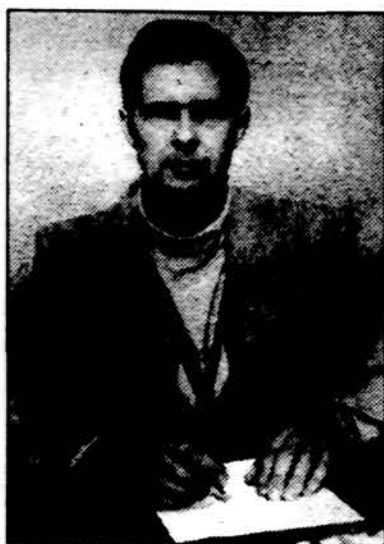
Nuotr. Algimanto Landsbergio

PATRIOTAI PRALAIMI PROPAGANDINĮ KARĄ

AUDRONĖ VIKTORIJA ŠKIUDAITĖ

Lietuvos patriotai atkreipė dėmesį, kad pastaruoju metu, ypač tai buvo ryškūs prieš savivaldybių rinkimus, puola ma krašto apsaugos sistema. Naudojami nesąžiningi kovos būdai. O tikslas? Žiūrėti kieno. Pavyzdžiui, Artūras Paulauskas šios rūšies propagandą naudojo atkreipti visuomenės dėmesį į save, surinkti kuo daugiau balsų, laimėti rinkimus. Jis paskelbė reikalaujantis atimti tam tikrą dalį lėšų iš krašto apsaugos ir perduoti jas švietimui. Netgi atvažiavusi į Ameriką ir čia susitikusi su Lietuvos piliečiais girdžiui: „vietoj tankų geriau pirkti...“ ir vardija kiekvienas pagal savo interesus. Vienam atrodo, kad geriau šelpiti senelius ar invalidus, kiti, kad švietimą ir t.t. Kad Lietuva ginkluotei išleidžia labai mažai lėšų ir kad didžioji jos dalis yra padovanota užsienio valstybių, žmonės tarsi nenori girdėti. Jie nesigilina ir lengvai pasiduoda propagandai. Kodėl? Iš dalies gal todėl, kad iš sovietų laikų paveldėjo neapykantą valstybei, valdžiai, – tai buvo okupacinė valdžia ir netikra valstybė, – ir viskas, ką sako Lietuvos valstybės patriotai, jie priima kaip kažkada nekenciamos sovietų valdžios propagandą, kuria nereikia tikėti. Jie širdyje dar neturi Tėvynės. Apie tai labai gražiai pasakė krašto apsaugos ministro patarėjas Vytautas Umbrasas, „Draugo“ paprašytas pakomentuoti dabartinę krašto apsaugos būklę.

„Norėčiau, kad krašto apsaugos sistema ar kariuomenė neatrodytų niekšų gauja, kuri pati sau vienai žinomais tikslais parceliuoja valstybės turtą. Man atrodo, kad čia yra kažkas negerai su mūsų visuomenės požiūriu, supratimu, sąmoningumu. Tai gali išsispirti, matyt, tik praėjus tam tikram laikui. Manau, kad čia yra okupacinio režimo liekana, nes juk nebuvo visada taip. Savas kareivis, krašto gynėjas, apdainuotas mūsų dainose, legendose, mūsų kultūroje užėmė ryškų vietą. Brolielis, berniukas buvo žymiausias asmuo. Pagaliau šiandieninis kareivis – tu žmonių vaikas, kuriuo visuomenė turi būti suinteresuota: kad jis turėtų gerėjančią darbo sąlygą, kad jis prasiliavintų. Kariuomenė juk yra ir tam tikra mokykla, kur kartais paprastas kaimo vaikas gauna

LR Krašto apsaugos ministro patarėjas V. Umbrasas.

žymiai didesnes galimybes, jeigu jis to nori, kurių negautų kitu atveju, arba gerėjančios gyvenimo sąlygas, kurių jis neturi namie. Žinoma, šiandien mes dar negalime, nes neturime tam lėšų, sutvarkyti visas kareivines. Mes galime tvarkyti palaipsniui, pradėdami nuo tokių objektų kaip Rukla, kur yra mokomasis pulkas, kur pirmą kartą kareiviai susirenka ir pabūna keletą mėnesių. Paskui būna paskirstomi į batalionus. Jie turi pamatyti, kad jų tėvynainiai jais rūpinasi. Regis, ir tėvai, ir visuomenė turėtų būti tuo suinteresuota. Aš manau, kad ji ir yra suinteresuota, kitaip galvoja galbūt tik tam tikra visuomenės dalis, kuri dar nežiūri į kariuomenę kaip savo valstybės, savo gyvenimo dalį.

Krašto apsauga nėra daiktas pats savaime. Tai yra garantija, kad svetimi kareiviai bus atgrasinti nuo ateimo ir gal nedarys kaip Čekėnijoje – ateinama ir sušaudomas visas kaimas. Neturėjo tauta laiko pasiruošti. Todėl mes ir skubam, nes laikas nelaukia. Aktyviai dirbam, nes negalime likti kažkokiam paribui, nei aiškioji, pilkoji zonoje, kaip mištristas sako, kur nėra nei saugumo garantijų, nei mūsų ateities perspektyvų.

Bet grįžkime prie konkrečių „kovotojų“ su krašto apsauga. Aršiausi kovotojai tikriausiai yra vadinamieji žalieji, tik jų nesąžiningi veiksmai kalba ką kita: kad tai ne kova už gamtą, kad jie turi kitų tikslų ir interesų. Tai kova prieš valstybę. Štai šių metų pradžioje, įsibėgėjant savivaldybių rinkimams, atsakydamas į žaliųjų pareiškimus dėl „poligonų išplėtimo“, spaudos konferenci-

joje kariuomenės vadas brigados generolas Jonas Kronkaitis ir mokymo bei doktrinų valdybos vadas pulkininkas Romas Žibas pareiškė (cituoju iš spaudos pranešimo), „kad gerai išmokyti karių poligonai tiesiog būtini, norint, kad jis būtų pasiruošęs apginti savo ir savo tautiečių gyvybes. Nors poligonų teritorijos atrodo didelės, bet tai yra minimali zona, reikalinga saugiai naudoti ginklus ir judėti dideliems kariniams daliniams“. Vada užtikrino, kad poligonų teritorijose esančių medžių niekas neiškiria, nes miško kirtimu bei sodinimu ir toliau rūpinis miškų urėdijos. Draustinuose (kurie nedidelė dalis patenka į poligonų teritoriją) ir toliau gyvena paukščiai ir žvėrys, niekas jų negaudys ir nešaudys, o kariai, kaip ir kiekvienas pilietis, privalės laikytis nustatytos naudojimosi draustiniais tvarkos: ten nebus atliekami stambūs žemės darbai, nebus keičiamas krašto vaizdas ir pan. Karių tobulinimo centre Nementinėje yra rengiami aplinkosaugos kursai mūsų karininkams, todėl jie tikrai išmano, kaip naudotis gamtos turtais jų neišekvojant ir nezauojant.

Pulkininkas Romas Žibas, remdamasis prieškariniais Lietuvos žemėlapiams, akivaizdžiai parodė, kad „karštieji“ karių poligonams prašo kur kas mažesnės teritorijos, nei ji buvo skirta prieškarinio Lietuvos kariuomenėi. Tie 26,000 su truputi hektarų, kurie būtini gerai paruošti mūsų karių, užima tik 54 proc. buvusio sovietinių poligonų teritorijos. Faktiškai šiomis teritorijomis karštieji naudojami jau šienadien, tik dabar norima poligonus įteisinti juridiskai, kad kariaus nereikėtų gauti laiko įvairių miškų plotų savininkų leidimams“. Pulkininkas sakė, kad niekas nekaltina apie uždaras teritorijas, kuriose savivaliautų karštieji, tai tik kai kurių suinteresuotų žmonių prasimanymai. Visas likęs po senovei: miškininkai ir toliau prižiūrės miškus, grybautojai ir uogautojai išieginėmis dienomis galės rinkti miškų gėrybes, o poilsiautojai – grožėtis gamtos draustiniais. Tik per pratybas dėl žmonių saugumo bus pastatyti įspėjamieji ženklai, stovės patruliai, kurie neleis, kad dėl kokios paklydusios kulkos nukentėtų pašaliniai.

Tarsi negirdėdami šių pareiškimų, kitą dieną žaliųjų atstovai, dalyvaudami radijo laidoje, kartojo nuo 1999 m. vasaros paskelbtą savo pareiškimą, kuriame buvo kal-

bama: „Krašto apsaugos ministerija planuoja keturis kartus padidinti karinių poligonų plotą nei kad buvo sovietmečiu. Šiuo metu KAM priklauso 6,000 ha karinių poligonų, kurie dėl ginkluotės stokos menkai panaudojami. Tačiau KAM vadovybė siekia miškų saskaita išplėsti poligonų teritorijas iki 27,258 ha Pabrados, Kairių, Gaižiūnų ir Kazlų Rūdos miškuose (sovietmečiu kariniai poligonai Lietuvoje užėmė apie 7,000 ha). Militarizavus šiuos miškus jų lankymas būtų uždraustas, padaryta didelė materialinė ir moralinė žala Lietuvos žmonėms, nes šie miškai atlieka svarbią rekreacinę funkciją ir panašiai.

Klausantis niekaip negalėjai patikėti, kad žaliųjų ketinimai yra dori. Bet tokių veikėjų, kurie dirba nežinia kieno naudai, yra ir daugiau. Štai tomis pačiomis dienomis radijo ir TV forume „Kryžkelė“ dalyvavo atstargos karininkų organizacijos atstovai prisistatę du žmonės, kurie piktai kalbėjo, kad Lietuvos valdžia veržiasi į NATO ir kuria puolamąją ginkluotę. Negali patikėti, kad tai geranoriški žmonės, nes neįmanoma suprasti, kaip buvę karštieji gali nežinoti, kad NATO yra gynybinė sistema. Šitą sąmoningą melą pratęsė ir politikus besiveržiantis A. Paulauskas, prieš rinkimus paskelbęs, kad iš krašto apsaugos reikia paimti 150,000 mln. litų ir perduoti švietimo sistemai, tarsi šie pinigai galėtų išspręsti švietimo problemas. Kita vertus, krašto apsaugai naudojamos lėšos beveik visos lieka Lietuvoje ir sunaudojamos Lietuvos žmonių – mokant už darbą, už gaminių, pvz., karių aprangą. Seimo kultūros ir švietimo komiteto pirmininkas Ž. Jakubonas, atsakydamas į spaudoje, kuri taip pat mėgėjais paskalamis apie krašto apsaugą, pasirodžiusį pareiškimą, kad išsilavinęs žmogus Lietuvoje jau laikytinas pretendentu į Raudonąją knygą, suprask – retas reiškinys, davė skaitis, kurie to nerodė laivagali. Danams nepavyko nutempti laivo, nes jis tvirtai „sėdi“ ant akmenų. Kol kas nežinoma, kokia bendrovė toliau bandys gelbėti kovo pradžioje į paplūdimį išmestą sugedusį laivą. (BNS)

* **Danų bendrovei „DBB“ nepavykus nuo Palangos paplūdimio nutempti istrigulio laivo „Star Trader“, ši bendrovė pasitraukė. Dienraštis „Klaipėda“ praneša, kad sekamą dieną nuo laivo buvo nutemptas didžiulis 700 tonų galios krantas, kuris laikė pakelę laivą. Danams nepavyko nutempti laivo, nes jis tvirtai „sėdi“ ant akmenų. Kol kas nežinoma, kokia bendrovė toliau bandys gelbėti kovo pradžioje į paplūdimį išmestą sugedusį laivą. (BNS)**

* **Rusijos prezidentas Vladimiras Putin 55-ųjų pagerles Didžiajame tėvynės kare metinių proga nusiuntė vardinis sveikinimus 615-ai veteranų-Rusijos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvoje. Sveikinimo tekstą paskelbė Rusijos ambasada Lietuvoje. (BNS)**

Remiantis kai kuriais Vakarų statistikos šaltiniais, Lietuvoje vienam milijonui gyventojų per daug aukštųjų mokyklų, o baigę universitetus jaunuoliai nedirba pagal specialybę ir eina prekiauti į Gariūnus arba dar blogiau – patraukia į Vakarus kelti ten ir taip aukšto intelektualinio lygio.

„Draugo“ pašnekovas krašto apsaugos ministro patarėjas V. Umbrasas mano, kad „visuomenės nuomonė čia yra viena svarbiausių dalykų. Deja, tenka pripažinti, kad ši propagandinė karą, sakyčiau, mes šiek tiek ir pralošiame. Galim prisiimti dalį kaltės ir sau, nors dirbame labai daug“.

Baigdama nedarysiu savo išvadų, kas tos piktos jėgos, kurios suinteresuotos Lietuvos krašto apsaugos silpninimu, pacituosiu dabartinio rusų stratego A. Dugin knygą „Geopolitikos pagrindai. Geopolitinė Rusijos ateitis“ (1997), kurios konsultantas buvo Rusijos federacijos generalinio štabo karinės akademijos strategijos katedros vedėjas gen. leitenantas N. P. Klokotov: „Lenkijoje ir Lietuvoje pagrindiniu geopolitiniu Eurazijos partneriu turi tapti jėgos, pabrėžiančios nekatalikišką šių šalių politikos orientaciją – šalininkai pasaulietinės „socialdemokratijos“, „neopagony“, etnocentristai, protestantų, pravoslavų religiniai sluoksniai, etnines mažumas“. Idomu, kad minėtų žaliųjų vadovas, pasirašęs dokumentus dėl neva plečiamų karinių poligonų, kaip tik ir yra vienas iš tų, kuriais rusų strategai remiasi vykdydami savo politiką prie Baltijos, – neopagony. Nesimau spręsti, tai atsitiktinumas ar ne.

* **Danų bendrovei „DBB“ nepavykus nuo Palangos paplūdimio nutempti istrigulio laivo „Star Trader“, ši bendrovė pasitraukė. Dienraštis „Klaipėda“ praneša, kad sekamą dieną nuo laivo buvo nutemptas didžiulis 700 tonų galios krantas, kuris laikė pakelę laivą. Danams nepavyko nutempti laivo, nes jis tvirtai „sėdi“ ant akmenų. Kol kas nežinoma, kokia bendrovė toliau bandys gelbėti kovo pradžioje į paplūdimį išmestą sugedusį laivą. (BNS)**

* **Rusijos prezidentas Vladimiras Putin 55-ųjų pagerles Didžiajame tėvynės kare metinių proga nusiuntė vardinis sveikinimus 615-ai veteranų-Rusijos piliečių, nuolat gyvenančių Lietuvoje. Sveikinimo tekstą paskelbė Rusijos ambasada Lietuvoje. (BNS)**

DRAUGAS, 2000 m. gegužės 10 d., trečiadienis

3

Danutė Bindokienė

Ar dar vis reikia lietuviškos operos?

Kai pagaliau susiveria scenos uždanga ir nuo plojimų skaudamais delnais publika pradeda skirstytis iš salės, vienur kitur nuskamba klausimas: ar dar mums vis reikia lietuviškos operos? Ar verta leisti tiek lėšų, patirti tiek rūpesčių, praleisti tiek brangių valandų repeticijose dėl vienos vienintelės popietės – dėl vieno vienintelio spektaklio... Ir kasmet vis ta pati abėjonė, ir kasmet tas pats užtikrinimas: reikia! Ir dar kaip!

Lietuviai kažkodėl apskritai žavisi operomis. Galbūt mus traukia jų tragiškas, nes ta, prirašiusi savo istorijos puslapius tiek skaudžių įvykių, išgyvenimų, netekčių, lengvai įsijaučia į operos personažų tragediją. Solistų išdainuota, orkestro melodijomis išraudota nedalia operos scenoje padeda publikai bent laikinai pamiršti savo gyvenimo kelyje sutiktus aštrius posūkius ir to kelio akmenų sužalotas kojas. Tai visai nebloga terapija, už kurią psichiatrai reikėtų mokėti kur kas brangiau, negu už operos bilietą...

Kiekviename žymesniajame Amerikos mieste gyvuoją didesnė ar mažesnė operos vienetė, kurių spektakliuose niekada netrūksta publikos. Nepaisant nuolat besikeičiančių moderniosios muzikos žanrų bei madų (ne viską juk net muzika galėtume pavadinti), opera vis tik šiame krašte yra populiari. Tad dėl ko lietuviai būtinai patys veržiasi į operos sceną? Iš dalies kaip tik dėl to, kad Čikagos Lietuvių operos choro jau 44 metus atlieka mose – tiesa, pasaulinio garso – operose visuomet skamba lietuvių kalba! Ar, rodos, galėtų būti geresnė priežastis?

Buvo metų, dar prieš Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą, kai mūsų nuosavi, iš eivijoje užsigaubę ir iš tėvynės atsivertę, solistai susiprato, kad „metas nulipti nuo scenos“. Nenorint nutraukti gražiai verpiamo operų tęstinumo gijos, reikėjo darytis į kitataučių solistų gretas. Tad ir lietuviška opera kartais nuskambėdavo nelabai lietuviškai, solistams stengiantis išmiksinti lietuvių, kad lengviau nuo jo ristių lietuvių kalbos žodžiai. (Net keista, juk kone visi solistai kai ką atlieka kitomis kalbomis ir didelių sunkumų neatsiranda,

bet su lietuvišku tekstu...)

Dabar – kas kita! Lietuva turi solistų! Tad kodėl nepasinaudoti? Juk čia savi, o ir operų spektaklius šviežumo, gyvumo, naujų idėjų įnešę dirigantai, režisieriai ir kiti, šiam tikslui „importuoti“ talentingi tautiečiai. Bet tai ne viskas: Čikagos Lietuvių opera yra bene labiausiai „integruota“ – joje kone lygiomis čia ilgai gyvenantys choristai bei solistai, taip pat neseniai į šį kraštą atvykusieji.

Kaip gera choristų gretose vėl matyti jaunus veidus ir girdėti jaunus dainius balsus. Nebereikia kitur ieškoti ir šokėjų, jeigu jų kuriai operai prireikia (kad ir, pvz., praėjusio sekmadienio „Traviatoje“) – vienas malonumas, kai apsieinama su vietinėmis pajėgomis. Na, žinoma, nereikia pamiršti ir publikos, t.y., tos dalies, kurią sudaro naujieji lietuviai imigrantai. O jų „Traviatoje“ buvę sužalotos kojos. Tai visai nebloga terapija, už kurią psichiatrai reikėtų mokėti kur kas brangiau, negu už operos bilietą...

Publika, užplūdusi milžiniškąją Morton gimnazijos auditoriją, sugudžėjo čia iš Čikagos, bet ir iš toliau, daug toliau. Pavyzdžiui, kone pusšimtis operos mėgėjų iš Clevelando ryžosi ilgai keliauti pasamdytu autobusu. Jie ir namo neskubėjo, naktį praleidė viešbutyje, pirmadienį dar ir į „Draugą“ visa smagi ekskursija užsukusi. Tai jau pasiaukojimas! Šiems žmonėms nepasakysi, kad lietuviškos operos nereikia! Gaila, kad tokių pasiryžusių kituose, net artimesniuose kaip Clevelandas, telkiniuose neatsiranda (sakykim, Detroit, ar Grand Rapids, ar dar kitur). Tuomet gal vieno operos spektaklio ne užtektų, reikėtų kartoti, kaip anksčiau.

Kasmetinė lietuviška opera, tai mūsų didžioji šventė – kartu su dainų ir tautinių šokių šventėmis, „Draugo“ ar kitais svarbiaisiais koncertais. Kaip kitaip visi darniai suietume ir kartu pasidžiaugtume savo kultūriniais lobiais?

VEPRIAI – WEPPEREN – VEPŠI

JONAS ŠARKA

Tėsinys
Nr.5

Ir vėl kokia likimo grimasa – juos abu laidojo čia, Veprių kapinėse. Jis ir guli ne per toliausiai nuo atstatytos koplyčios „Paskutinė vakarienė“, kurią pats kažkada išgriovė... Kraupios tai buvo laidotuvės: atnešė karstus prie bažnyčios, pliaupia lietus, motiną įnešė vidun, o sūnaus karsto kunigas neleido įnešti, paliko lietuje ant šventoriaus... Kažkaip baisu buvo: pila lietus, grabas stovi lietuje, o giminės rauda, kukčioja“.

Prasidėjus atgimimui, koplytelės vėl buvo atstatomos, nors pradžioje tik medinės. Dabar jos vėl pakeičiamos į mūrines, kaip kad prieš nūgriovimą atrodė. Tik viena iš 37-ųjų originalių koplytelių griovimų metu nebuvo palies-ta – ta stovinti bažnyčios

šventoriuje. Dar 1988 m. lankantis Vepriuose, atsitiktinai teko šventoriuje prie tos koplytelės susitikti ir susipažinti su Algiu Surdoku, bet tuomet jis neturėjo laiko ir dėl žinomų priežasčių nenorėjo leistis į kalbas. Kryžiaus kelius žmonės tada vis vien eidavo, meldamiesi prie laikinai pastatytų paveikslų ar kryžių. Traktoriai ar buldozeriai, kaip ir Kryžių kalne, nepajėgė sugriauti žmonių – tikinčiųjų sielos. Atvirkščiai, juos, nelygiant krikščionis Romos katalikombos, persekiojimai dar daugiau skatino prie Dievo garbinimo, dar labiau juos grūdino neatsisakyti savo senų tradicijų ir noro garbinti mūsų Išganytoją Jėzų Kristų. Vepriškiams nereikia kitų dievyų – jie turi vieną trijuose asmenyse: Dievą Tėvą, Dievą

Sūnų ir Dievą Šventąją Dvasią. Trejybė kaip tik ir atsispindi Veprių Kalvarijoje.

Veprių Bažnyčia

Aprašymas apie Veprius nebūtų visas, jei nors trumpai nepaminėtum ten nuo 1910 m. stovinčios katalikų bažnyčios. Kaip anksčiau Upninkų bažnyčia, taip ir senoji Veprių medinė, susilaukė panašaus likimo – pradėjo griūti. O, greičiausiai, senoji buvo per prasta grafiui Plateriui. Sakoma, kad jis didesne dalimi ir finansavo naujos – mūrinės, gotikos stiliaus bažnyčios statybą. Ji turi labai daug panašumų į jo tėviškėje – Švėkšnoje esančią. Tik toks skirtumas, kad ten dvibokštė, o vepriškė viena bokštą teturėjo. Ir tas savo aukštumu nelabai ilgai stebino vietinius ar lankytojus. Antrojo pasaulinio karo metu jis labai svarbiu buvo tapęs nuo rusų besitraukiančiai vokiečių kariuomenei – Wehrmachtui. Jo viršūnėje jie buvo įsitaisę

žvalgybos postą. Iš ten galėjo matyti prieš kariuomenės judėjimą kilometrų kilometrais, įskaitant Ukmergę, Jonavą, Gelvonis, Deltuvą, Upninkus ir visą Šventosios paupį, kur tuomet vyko labai kruvini mūšiai. Žmonės pasakojo, kad saujelės gynėjų, įsitvirtinę vakariniame upės krante, priklodo daugybę raudonarmiečių, bandžiusių persikelti per Šventąją. Jos vanduo keletą dienų į Neri plukdė daug daug lavonų ir kraujo. Vokiečiai, nenorėdami perduoti raudonarmiečių tokio naudingo žvalgybos lizdo, besitraukdami ji užminavo ir susprogdino. Visu savo svoriu bokštas nuvirtė ant bažnyčios stogo, ji nemažai sužalodamas. Kiti manė, kad rusų artilerija bokštą nuvertė, bet tai versijai sunkoka patikėti.

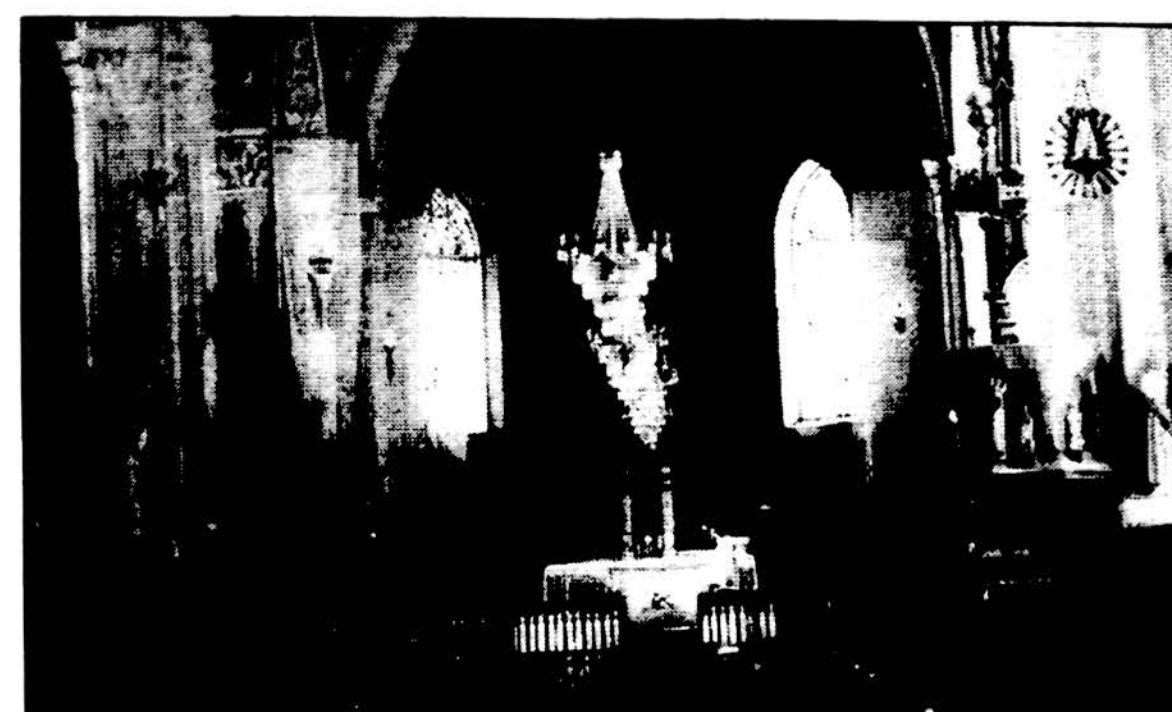
Kad Veprių bažnyčios bokštas buvo tinkamas žvalgybai, mes vaikai jau prieš karą žinojome. Ne kartą į pačią varpinę buvome įkopte, naudojantis labai ilgomis, pasenusiomis kopėčiomis, bokšto viduje nuo-

latos stovėjusiomis. Kopti virtus nebūdavo taip bangu, kaip lipant atgal. Aš niekuomet nedrįsdavau žiūrėti žemyn. Pakopą po pakopos, prie kopėčių prisiliejus ir kojomis akiai ieškant laiptelių, pagau-

gais kūną raizant, ilgai galį, tiesiog amžinybę tekdavo praleisti, kol pasiekdavom „viškas“, nuo kur jau buvo tvirti spiraliniai laiptai. Į varpinę taip vogčiomis įlipi teko bene du kartus. Tai patirtis, kokios

mažai kas iš vaikų turėjo, teisingiau pasakius – driso turėti. Pro gana didelius, bestiklus langus žiūrėvai atsiverdavo nepaprastas vaizdas.

(Bus daugiau)

Šv. Mergelės Marijos Rotandinės bažnyčios vidus 1998 m.

Gyvenimo kelią prisimenant

Kun. V. Rimšelis, MIC

Vasarą i darbus

Atejo pavasaris ir karštos birželio dienos. Kasdien vis atveždavo sunkvežimiais daug žydų. Perkrauti sunkvežimiai išstovėdavo visą dieną, o naktį nežinia kur jie dingdavo. Vieną dieną, kai mus išleido i aikštę ratu pavaikšioti, pamatė daugybę žydų, sustojusių prieš aukštą pjedestalą, ant kurio stovėjo dirigentas. Aplink vaikščiojo kareiviai su trumpais botagais. Žydams buvo įsakta giedoti savo himną. Himnas buvo tas pats, kurio žydai senovėje negiedojo Babilonijos nelaisvėje. Trimitas davė ženklą ir dirigentas pakėlė lazdelę i viršų. Tokio dirigavimo niekur nematysi ir tokio giedojimo taip pat neišgirsi. Tai buvo žydų dingdas atsisveikinimas su šiuo pasauliu, paskutinė be galo graudi giesmė. Užbaigus himną, buvo įsakta padėkoti Hitleriui už gerą gyvenimą. Visi žydai sušuko: „Wir danken unserem Fuehrer Hitler fuer gutes Leben“ — Dėkojame mūsų vadui Hitleriui už gerą gyvenimą. Kazin ar dar galima būtų surasti žydų tautos didesnį išniekinimą ir išjuokimą.

Liepos mėnesio pradžioje pradėjo mus, jaunesnius vyrus, vežti i darbus. Atsikiuvome Arbitsamt įstaigoje (darbo biržoje). Tuo metu Vokietijoje buvo daug pabėgėlių ir i nelaisvę paimtų rusų vyrų bei moterų. Toje darbų paskirstymo įstaigoje ūkininkai laukdavo darbams darbininkų. Komunistai Rusijoje pasikėlė, kad vokiečiai maistui gaudavo žmones, ypač stambesnes moteris. Kai atvežė visą būrį rusų moterų, ūkininkai rinkosi sau stambesnes. O moterys suprato, kad jas jau renkasi maistui. Jos pradėjo lakyti reikdamos po visą namą. Ūkininkai, nežinodami kodėl jos laksto, ėmė jas gaudyti. Kai mus atvežė, tai tas gaudymasis buvo baigtas, nes išsiaiškino, kodėl tos moterys nesidavė pagauamos.

Panašiai ir mus ūkininkai pradėjo rinkti. Tie, kurie buvo pasirašę ūkininkų vaikai, tuos ūkininkai pirmiausia išsirikino. Aš pasilikau paskutinis. Priešs prieš mane, senyvas ūkininkas paklausė, ar aš ką išmanau apie ūkio darbus. Pasakiau, kad aš visus darbus dirbau nuo mažens. Tada jis mane užregistravo kaip savo darbininką, ir išėjom mudu pesti i Kallacken Wieps kaimą. To ūkininko pavardė visai lenkiška — Henrik Barchewski. Jis turėjo šešis vaikus — vieną mergaitę ir penkis berniukus. Jaunesnysis berniukas, vardu, Georg, buvo tik keturių metų. Vaikai lenkų kalbos jau nemokėjo, bet seniai tarp savęs ir vaikais lenkų tarmišką kalbą vartojo. Greičiausiai susidraugavau su Georgiuku. Jis visur mane sekiojo. Kai rytu ir vakare pompuodavau gyvuliams vandenį, tai Georgiuką vis įdėdavau i apskritą rankeną. Tada jis buvo supamas viršun ir apačion. Kai kur nors reikėdavo dviračiu pavažiuoti, tai ir Georgiuką paimdavau. Prie stalo jis niekam mano vietos neužleisdavo. Kai iš Allensteino pravažiavo traukinys su Hitleriu i rusų frontą, tai Georgiuką nuvežiau pažiūrėti traukinio už dviejų kilometrų. Tada jis grįžo namo kaip didvyris. Su kitais keturiais paaugliais miegodavom pastogėje. Vakare juos suklupdydavau ir visi kalbėdavom rožancius. Jie manęs klausė labiau kaip tėvo. Greitai įsigijau pasitikė-

jimą. Kai vaikai negirdi, prie stalo visi drauge kritikuodavom kvailą Hitlerio politiką.

Kas sekmadienį važiuodavau i Allensteina i bažnyčią Mišių išklausti. Vieną sekmadienį nutariau aplankyti jaunesnįjį kunigą, nes norėjau kaip nors išsilaivinti nuo darbo ir išvažiuoti i Berlyną studijom. Man atrodė, kad tas kunigas man geriau pasakys, ką turiu daryti. Kai šeiminiškė anksti rytą melžė karves, aš nusikirpau ūsus, kurie tada siekė iki ausų, ir nusiskutau. Šeiminiškė sugrįžusi manęs nepažino. Ji paskui stebėjosi, kaip labai ūsai buvo pakeitę mano veidą. Po Mišių aplankiau jaunąjį kunigą. Jis man padėjo surašyti prašymą, kuriuo prašiau Arbitsamtą atleisti mane nuo darbo.

Tuo metu buvo ūkyje pats darbmetis. Reikėjo su mašinom kviečius ir rugius nukirsti ir visą vasarą juos nuimti. Tuo jau kviečius ir rugius pradėjom kulti ir sunėsti ant antro aukšto. Kūlime man padėjo gretimos našlės vardu Golz ūkyje atvežtas iš Lenkijos vyras. Kai jis kule savo kviečius ir rugius, tai aš jam padėjau. Mudu su juo vis dažnai pakalbėdavom. Jis vis man sakė, kad nepalikiu to savo aptarnaujamo ūkio. Esą, kai pasi- baigs karas, vis tiek Hitleris bus pralaimėjęs, tada aš galėsiu pasiimti sau Barchewskio ūkį, o jis pasiims tos našlės ūkį.

Kai sugrįžau iš Golz kluono, jau mane pasitiko Georgiukas ir pranešė, kad aš gavau laišką iš Romos. Taigi gavau laišką iš vysk. P. Bučio. Tame laiške rašau pabarimą, kad pasiskundžiau lagerio gyvenimu. Buvau jam parašęs tik tiek, kad aš perėjau atskiaurus mokslus lageryje, ko jokie universitetai nežino. Jis mane laiške ragino būti ištikimu darbininku, nes to reikalauja pats Kristus. Bet nieko nerąšė, kad per Vatikaną aukščiausia Musolinio įstaiga kreipėsi i Vokietijos kažkurį ministrą, kad mane išleistų išvažiuoti i Romą.

Iš Arbitsamto šeiminišką gavau pranešimą, kad aš esu padavęs prašymą atleisti mane nuo darbo. Tuo raštu buvo klausama, kaip mane šeiminiškai įvertina. Manau, kad iš šeiminišką gavo teigiamą įvertinimą. Jam buvau labai reikalingas, nes darbų buvo labai daug. O šeiminišką vis sirguliavo. Tai rytu ir vakare reikėjo gyvulius pašerti, kasdien išvalyti tvartą, anksti rytą kiaulėms pilną maišą bulvių išvirti. Ten, kur kiaulės buvo, buvo prisėdę daug žiurkių. Kai kiaulės ėsdavo, atėdavo pas jas ir žiurkės. Aš jas akmenimis mušdavau. Šeiminiškė mane norėjo dar išmokyti ir karves melžti. Bet aš sugudravojau. Kai pradėjau melžti, tai vis pataikydavau, kad pienas eitų pro šalį. Šeiminiškė nutarė, kad ji ir toliau pati karves melš. Ir, be to, man darbų buvo per daug. Tiek gerai, kad prie kaimiško gero maisto ir darbų greitai atsigaivau.

Vieną dieną iš Arbitsamto gavau pakvietimą. Allenstaine ta įstaiga man jau buvo žinoma. Tenai patikrino mano visus dokumentus. Vienas tarnautojas paskambino i Soldau lagerio vadovybę atsklausti, kokia mano būklė ryšium su lageriu. Atsakymas gautas, kad visi, kurie darbas buvo išleisti, lageriui jau nepriklausė. Gavau raštą, kad esu atleistas nuo darbo ir galiu va-

Pavasaris Vilniuje. Nuotr. Gedimino Svitojaus (Elta).

žiuoti studijoms i Berlyną. Atrodė, kad prašymas išleisti mane i Romą padėjo gauti leidimą išvažiuoti i Berlyną.

Sugrįžęs iš Allensteino, šeiminiškui pasakiau, kad gavau leidimą išvažiuoti i Berlyną. Jis ir jo žmona visai nenustebo. Jie jau buvo skaitę mano laišką, kurį gavau iš vysk. P. Bučio. Jie suprato, kad aš priklausau, kažkuriai vienuolijai, nes Barchewskio sesuo prieš mane išvažiuojant prasiarė, kad aš esu vienuolis. Ji buvo atvažiavusi iš Berlyno i kaimą pas brolių. Berlyne paliko savo keturių aukštų namą. Tuo metu buvo prasidėję dideli Berlyno bombardavimai. Ji man siūlė raktus, bet aš atsisakiau priimti. Man rūpėjo kaip greičiau patekti i Tuebingeną. Dar lageryje būdamas, žinojau, kad Berlyne yra kun. Stasys Yla ir jėzuitas kun. Jonas Kipš, kurį gerai pažinojau, dar Kaune būdamas.

Iš Berlyno i Tuebingeną

Berlyne atsiradau dar tamsoje, anksti rytą. Stotyje ir mieste jokių šviesų nesimatė. Man reikėjo susirasti Friedrichstr. Ir paskui Saleziečių vaikų bendrabutį. Prie įėjimo i požemį stovėjo keli žmonės. Paklausiau policininką, kaip nueiti iki Friedrichstr. Jis atsakė, kad jis eis ta kryptimi, bet parodė kitą žmogų, kuris buvo gražiai apsirengęs, ir sakė, kad jis eis iki tos vietos, kur man reikia išlipti. Beinant policininkas pastebėjo,

kad mano palydovas ant palto turi išutą Dovydo žvaigždę. Tada jis manęs atspirė, kad mane pavedė žydai palydėti. O tas žydas buvo medicinos daktaras. Lenkai ant palto turėjo išutą raidę P. Lenkams ir žydams kai kur buvo uždrausta eiti šaligatviu.

Pas saleziečius gavau butą vaikų bendrabučio skyriuje. Iš čia galėjau visur važinėti. Aplankiau kun. Stasį Ylą, kuris turėjo gražų butą, ir tėvą J. Kipą. Su jais išsikalbėjau labai daug apie visas galimybes, ir iš jų sužinojau, kad Berlyne yra katalikų įstaiga šelpti užsienio vokiečius. Tėvas Kipas patarė man tenai užteiti, nes ta įstaiga šelpia ir svetimtaučius studentus. Jis pasakė, kad tos humanitarinės draugijos pirmininkas yra mons. G. Buettner, labai prielankus teologijos studentams. Turbūt tėvas J. Kipas jam paskambino ir pakalbėjo apie mane, nes, kai nuyžiavau, atrodė, kad jis manęs jau laukė. Jis pažadėjo man viską apmokėti — seminarijoje užlaikymą ir universiteto išlaidas. Tada išdrįsau paprašyti ir Pranui Garšvai tokios pat stipendijos. Jis tada buvo taip pat pas saleziečius Muensteryje. Mons. G. Buettner pasakė, kad man ir Pranui Garšvai atsiskaitymas už išlaikymą ir mokslo universitete eis tiesiog per jo įstaigą.

Tuebingene seminarijoje radau Vytautą Bieliauską ir Antaną Sinkėną. Vėliau atvažia-

vo ir Pranas Garšva. Tuebingene buvo du teologijos fakultetai — vienas protestantų, kitas katalikų. Iš vyskupo kurijos pusės buvo teologijos studentams paskirti profesoriai, kurie nepriklausė universitetui. Mes juos vadindavom kopetitoriais. Jie, reikalui esant, papildydavo ar paaškindavo, ko mes universitete negaudavom. Bet praktiškai mes su jais ryšių beveik neturėjom. Mūsų skaicius buvo mažas — keturi lietuviai ir keturi vokiečiai. Teologijos fakultete buvo ir mergaičių studentų. Mūsų profesoriai, kaip Karl Adam, Th. Steinbuechel ir kiti, Vokietijoje buvo labai vertinami. Su profesoriais, ypač su Th. Steinbuecheliu, santykiai buvo labai geri. Jie mums lietuviams buvo labai draugiški.

Reikia tik stebėtis, kad, visa Vokietija i karo pabaigą buvo labai apnaikinta, mes Tuebingene turėjome gražiausias ir linksniausias dienas savo gyvenime. Seselės vienuolės mus gerai maitino. Jos mums kambarius kasdien išvalydavo ir sutvarkydavo. Universiteto įsigijom gerą vardą. Turbūt mes buvom pirmieji lietuviai Tuebingeno universitete. Užsieniečiai studentai, vadovaujant universiteto atstovui, turėdavom susirinkimus. Jokių pramonės fabriku Tuebingene nebuvo. Per karą Tuebingen išliko nebombarduotas. Mes čia turėjom ramiausią gyvenimą.

JAV LB XVI TARYBOS RINKIMŲ KANDIDATAI

Bostono apygarda

PLB seimas — balsuojama už 3: 1. Mickūnas Česlovas, 2. Navickienė Daiva, 3. Veitienė Irena.

LB taryba — balsuojama už 5: 1. Buivydas Romas, 2. Čepas Gintaras, 3. Mickūnas Česlovas, 4. Navickienė Daiva, 5. Veitienė Irena.

Connecticut apygarda

PLB seimas — balsuojama už 2: 1. Karosienė Laima, 2. Kriauciūnas dr. Juozas.

LB taryba — balsuojama už 4: 1. Grajauskienė Danutė, 2. Karosas Jonas, 3. Kogelis Viktoras, 4. Pečiuraitė Aukšė.

Floridos apygarda

PLB seimas — balsuojama už 3: 1. Kožienė Birutė, 2. Šlezas dr. Adolfas, 3. Užackas Stasys, 4. Vaškienė Stasė.

LB taryba — balsuojama už 6: 1. Augūnienė Dalia, 2. Aviza Violeta, 3. Čyvas kun. dr. Matas, 4. Garsys Algimantas, 5. Kožienė Birutė, 6. Savaitienė Laima, 7. Snarskienė Regina, 8. Vieniūnienė Janina.

Michigan apygarda

PLB seimas — balsuojama už 3: 1. Kamantienė Gražina, 2. Kamantas Vytautas, 3. Rugienienė Liūda, 4. Svera Jonas, 5. Urbonas Jonas.

LB taryba — balsuojama už 6: 1. Anužis Saulius, 2. Kamantienė Gražina, 3. Kamantas Vytautas, 4. Rugienius Algis, 5. Udrys Narimantas, 6. Urbonas Jonas.

New Yorko apygarda

PLB seimas — balsuojama už 2: 1. Adomaitis Edmundas, 2. Miklas Kęstutis.

LB taryba — balsuojama už 4: 1. Česnavičienė Ramutė, 2. Lukaševičiūtė Audrė, 3. Miklas Kęstutis, 4. Šližys Raimundas.

Ohio apygarda

PLB seimas — balsuojama už 3: 1. Ardyš Juozas, 2. Puškorienė Dalia, 3. Šilkaitis Raimundas, dr., 4. Žibas Horstas.

LB taryba — balsuojama už 5: 1. Balcionienė Nijolė, 2. Čepulis Algimantas, dr., 3. Gedrienė Irena, 4. Valaitis Gintautas, 5. Žibas Horstas.

Pietryčių apygarda

Rajonas — I

PLB seimas — balsuojama už 3: 1. Dantienė Julija, 2. Gečienė Teresė, 3. Pakštienė Audronė, 4. Skučas Donatas, 5. Skučienė Gina.

LB taryba — balsuojama už 6: 1. Bagdonavičius Vytautas, 2. Banionytė Asta, 3. Česonis Kęstutis, 4. Dantienė Julija, 5. Gečienė Teresė, 6. Gedeika Rimas, 7. Krusienė Roma, 8. Pakštienė Audronė, 9. Razgaitis Kazys, 10. Skučas Donatas, 11. Stirbys Rimas.

Rajonas — II

PLB seimas — balsuojama už 2: Kandidatų nėra.

LB taryba — balsuojama už 3: 1. Bitėnas Rimantas, 2. Juškievė Rasa, 3. Mėlinis Valentinas, 4. Veblaitis Julius.

Vakarų apygarda

PLB seimas — balsuojama už 3: 1. Leškys Gediminas M., 2. Nelsienė Angelė, 3. Vidugiris Vytautas.

LB taryba — balsuojama už 6: 1. Leškys Gediminas M., 2. Milas Giedrė J., 3. Nelsienė Angelė, 4. Polikaitis Antanas, 5. Pupius Juozas, 6. Vidugiris Vytautas.

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI] — PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIO, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBES DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapols ir Off. Mgr. Aukšė S. Kana kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėdame
lietvamzdžius (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Pažintinės kelionės po Čikagą ir Illinois valstiją.
Tel. 312-560-1125;
708-205-1394;
708-442-7516.

Reikalinga moteriškų ir vyrų rūbų siuvėja; 4412 W. 59 St. Tel. 773-735-5667.
Kalbėti angliškai arba lenkiškai.

ATTENTION IMMIGRANTS!
Canada is accepting applicants for Permanent Residence!
For free information call: 1-773-282-9500.
GTS concentrating in immigration to Canada
www.immigration-service.com

Savo namuose siuvu užuolaidas, staltieses, dek. pagalvėles ir kt. Turiu patirtį Amerikoje. Taip pat taisau rūbus. Skambinti Žitai 708-749-4304.

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFFICE (773) 586-5888
HOME (708) 425-7188
FAX (708) 586-4813

RIMAS LSTANKUS

• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybių įkainavimas veltui
• Perkaime ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Help Wanted
Experienced esthetician, busy Naperville salon/SPA. Great working environment. Guarantee. Benefits. High retail commission. Tel. 630-355-9700.

Vyrų ir moterų kirpėja.
15 metų patyrimas. Greitas, malonus patarnavimas.
Skambinti Vandai,
tel. 708-422-6558.

Reikalingos moteriškų rūbų siuvėjos-pagalbininkės.
Tel. 708-557-5830.

Parduoda automobilį Ford Probe
gerame stovyje; „stick“; visi privalumai. Taip pat 45 metų gydytoja teikia darbus. Gali dirbti su vaikais, prižiūrėti pagyvenusius žmones.
Tel. 708-924-1644; 708-259-4268.

STASY'S CONSTRUCTION
Stalio darbai, rūšių, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“; „soffits“, „deckas“, „gutters“, plokštės ir „shingles“ stogai; cementas, dažymas. Turu darbo draudimą.
S. Bonetis, tel. 630-241-1812.

Reikalingi vyrai ir moterys namų valymui Naperville rajone.
Pageidaujama, kad turėtų savo automobilį. Geros darbo sąlygos. Galima susikabinti rusiškai, lietuviškai. Tel. 630-579-1366; 630-341-4242.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

Tai — Jūsų laikraštis!

Ir vėl galima užsiprenumeruoti „DRAUGA“
papiginta kaina: tik už 65 dol. metams, tik gyvenantiems JAV-se.

JAV naujiesiems skaitytojams — pirmas mėnuo siunčiamas nemokamai.

Papiginimas tęsis iki liepos 1 d.

Prenumeruokime ir skaitykime DRAUGA
DRAUGA — atmintinė savo testamentui

Vidurio vakarų apygarda

Rajonas I

PLB seimas — balsuojama už 4: 1. Budrienė Jūratė, 2. Jasaitienė Birutė, 3. Kisieliū dr. Petras, 4. Laukaitis Kazimieras, 5. Polikaitis Juozas, 6. Remienė Marija, 7. Sakalaitė Aušrelė.

LB taryba — balsuojama už 8: 1. Budrienė Jūratė, 2. Daalienė Salomėja, 3. Jasaitienė Birutė, 4. Juodelis Bronius, 5. Kirkus Irena, 6. Kisieliū dr. Petras, 7. Pauzuolis Antanas, 8. Polikaitis Juozas, 9. Remienė Marija, 10. Sakalaitė Aušrelė, 11. Šakenienė Rita, 12. Vindašienė Birutė.

Rajonas II

PLB seimas — balsuojama už 1: 1. Viliutienė Birutė.

LB taryba — balsuojama

už 2: 1. Viliutienė Birutė.

Rajonas III

PLB seimas — balsuojama už 2: 1. Narušienė Regina, 2. Plūra Ramutis.

LB taryba — balsuojama už 3: 1. Damašius Gediminas, 2. Janušonis Vytautas, 3. Narušienė Regina, 4. Plūra Ramutis, 5. Suziedelis Rimas.

Rajonas IV

PLB seimas — balsuojama už 1: 1. Antanėlis Algimantas, 2. Kuzminskas Mindaugas.

LB taryba — balsuojama už 2: 1. Antanėlis Algimantas, 2. Kuzminskas Mindaugas, 3. Murauskas dr. Gediminas.

Albinas Karnius
Vyr. rinkimų komisijos pirmininkas

Koplyčios šventinio apeigos. Iš kairės: iš Rokų kilęs kun. Jonas Raudonikis, Vilkaviškio vysk. Juozas Žemaitis ir kraštiečių vysk. Jonas Boruta. Nuotr. Juozo Sidabro

AUGA IR SKLEIDŽIASI ROKŲ „ŠEIMYNA“

IRENA PETRAITINĖ

Kauno apskrityje esančią visuomeninę organizaciją „Šeimyna“ (dvasios kun. A. Saulaitis, SJ, projektų koordinatore pedagogė J. Danielienė) parėmęs Lietuvos katalikų religinės šalpos fondas (JAV), Vokietijos vyskupų konferencijos fondas „Renovabis“ davė pradžią tolesniam bendruomenės vystymuisi.

Dvi Džukijoje gimusios, bet prieš keturis dešimtmečius į Kauno Rokų gamyklą dirbti atvykusios, moterys Malvina Mockevičienė ir Elena Deltuvienė kalbėjo gražiai tarmiškai šneka. Teisybę sakė Rokų žmonės, kad šios, aštuntą dešimtį perkopusios, džiūks savo širdies kaitra uždegą žymiai jaunesnius. Ko jos nedarė, kad Rokų bendruomenė arčiau viena kitos glaudžiasi, kad sena, varvanti stogu buvusios gamyklos salė virstų jaukia „Šventosios šeimynos“ koplyčia. Juodvi suko į kiekvienus varšelius, beldėsi į visų kaimynų duris, rinkdamos aukas. Kas 5, kas 50 litų parėmė koplyčią. Lyginant su Lietuvos katalikų šalpos fondo parama, tai lašas jūroje, tačiau jis brangus, nes pačių surinktas, o svarbiausia, liudijantis poreikį burtis, savarankiškai spręsti bendruomenės problemas. Koplyčią pašventino Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis ir kraštiečiai, iš Rokų kilęs, Vilniaus vyskupas Jonas Boruta. Atmintiną šventės dieną vyraujančią dvasinio augimo nuotaiką papildė Rokuose gyvenančios žinomos dailininkės tekstilinių eksponuoti Zitės Mateičos kūrybos darbai.

Rokų moterys, susibūrusios į ansamblį, giedojo širdį virpmančias religines giesmes, jų atžalėlės — sūnus ir dukterys — nešė atnašas. Kiekviena šventė turi ypatingą nuotaiką. Koplyčios salėje, kuri reikalui esant, tampa susitikimų ir koncertų vieta, per pusmetį nuo pašventinimo, jų būta daug. „Šeimynos“ vadovė Janina Danielienė pažėrė šūsnį nuotraukų sustabdytų akimirkų. Bet labiausiai ji džiaugiasi kaskart augančiu Kauno pakrastyje esančios vietovės bendruomeniškumu. Žmonės patys padėję remontuoti seną apleistą salę, patys plovę jos langus, dažę grindis, patys surinktomis aukomis ją gražinę, dabar jaučiasi lyg vienos šeimos nariai. O šiais laikais, kai dėl problemų gausios tarpusavio santykius sverbi susvetimėjimas, tai labai svarbu. „Šeimynos“ dvasinio ugdymo centre veikia dramos būrelis (vadovė Lina Matulio-

be „Gustaitynės vaikų“ būrelis).

Rokų „Šeimynoje“ nebuvo tokio svetio, tokio renginio, kurio neglostytų pedagogės Julijos Bakūnaitės žvilgsnis. Ji, „Rokučio“ vaikų darželio metodinė, Kauno pedagoginės mokyklos dėstytoja, leidinio „Auginu gyvybės medį“ autorė, galima sakyti, yra besiskleidžiančios Rokų bendruomenės krikštamotė. Kazin, kaip klostytusi, jeigu Julija Bakūnaitė vaikų darželyje nebūtų įsteigusi tėvų dvasinio ugdymo mokyklos. Ji papasakojo, jog, prieš trejus metus pradėta ieškoti būdų, kaip su vaikais ir per vaikus kurti džiaugsmą artimui, kaip geriau pažinti ir prisiliesti prie tautos kultūros šaknų.

— Mūsų protėvių kultūra buvo šeimos etika, — kalba J. Bakūnaitė. — Pažinimo būdas išvėlti esmę. Mano darbas pagrįstas etnokultūros ir krikščioniškomis tradicijomis. Doros, grožio sampratą, pagarbą gyvybei, meilę tėvynei, darbui vaikas turi semtis iš lietuvių etnokultūros lobyno. Tautos požiūris, dvasinės vertybės buvo formuojamos šeimoje. Todėl etnokultūrą reikia suprasti kaip kasdienį gyvenimą, vertybių sistemos kūrimą.

Didelį išpūdį Rokuose gyvenantiems žmonėms paliko J. Bakūnaitės iniciatyva surengta šeimų stovykla „Motiutės kiemelis“, kur galimybę bendrauti, dalytis patirtimi turėjo 4 kartos — proseneliai, seneliai, tėvai, vaikai. Dailininkės Zitės Mateičos vadovaujami 4 kartų stovyklos dalyviai sukūrė tekstilinį „Gyvybės medį“, kuris puošia pašventintą „Šventosios šeimynos“ koplyčią.

Rokų „Šeimynos“ jaunieji nariai. Nuotr. Juozo Sidabro

Rokų „Šventosios šeimynos“ koplyčioje, kurią parėmė Lietuvos religinė šalpa, visada gausu žmonių.

Mielam

ZENONUI PETKUI

negrižtamai iškeliauvus į Amžino Poilsio vietą, su giliu liūdesiu širdyse, gražiais prisiminimais mintyse ir malda lūpose nuoširdžią užuojautą reiškiamie liūdinčiai žmonai VANDAI, broliui ROMUI su žmona DOLORES, sesutei ALDONAI ir jos vyrui dr. PRANUI MAŽEIKAI bei jų šeimai, sūnams TOMUI, SAULIUI ir GYČIUI su šeimomis, dukroms MILDAI ir ASTAI su šeimomis, vaikais, provaikais, kitiems giminėms bei artimiesiems.

Aleksandra ir Edis Bielskiai

Alfa ir Vytautas Budrioniai

Pranas Budininkas

Angelė ir Albinas Karniai

Loreta Kynienė

Edvardas Lapas

Roma ir Viktoras Masčiai

Dana ir Vytautas Mažeikos

Vida ir Giedrius Meilai

Aldona Olienė

Vida Sabienė

Birutė Sekmakiene

Liutaveras ir Danutė Siemaškos

Irena ir Mečys Šilkaičiai

Aldona ir Juozas Šulaičiai

Genovaitė Treinienė

Vida Tumasonienė

Elvyra ir Jurgis Vodopalai

Lina Žitkienė

St. Petersburg, Florida

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A. † A.

GENOVAITĖ MARKEVIČIŪTĖ AŽUBALIENĖ

Mūsų mylima Mamytė, Močiutė, Uošvė mirė 1995 m. gegužės 9 d. Šią liūdną sukaktį minint, šv. Mišios bus aukojamos Lietuvoje ir St. Agnės bažnyčioje Stockton, NJ.

Maloniai prašome prisiminti a.a. Genovaitę ir jungtis maldose už jos sielą.

Nuliūdę: dukrė Dalia, žentas Casimir, anūkai Gintaras ir Algis Woss.

A. † A.

ZENONUI PETKUI

Amžinybėn iškeliauvus, reiškiamie užuojautą Velionio žmonai, vaikams, jų šeimoms, giminėms ir artimiesiems.

JAV LB Socialinių reikalų taryba

„Seklyčia“

„Pensininkas“

„Lietuvos Vaikų viltis“

„Lietuvos Našlaičių globa“

Mielam Draugui

A. † A.

ZENONUI PETKUI

mirus, reiškiamie nuoširdžią užuojautą žmonai VANDAI bei visai šeimai ir kartu su Jumis liūdimė.

Vytautas ir Elena Vidugiriai

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS

„13“ — JŪSŲ LAIMINGASIS NUMERIS!

Atidare 13-kos mėnesių sertifikatą First Personal Banke, Jūs laimėsite dvigubai!

* Gausite aukštą nuošimtį, garantuotą 13-kai mėnesių — 6.40% APY
* Jei bendrai palūkanų nuošimčiai kils, galėsite vieną kartą padidinti savo sertifikato nuošimtį.

„LAIMINGASIS TRYLIKTASIS“ užtikrins Jums trylika pelningų mėnesių!

Dėl platesnės informacijos skambinkite Rūtai Staniulienėi arba Editai Žiurinskienei.

First — Personal Bank

Building Personal Banking RelationshipsSM

LOBBY:
15014 S. LaGrange Rd.
Orland Park, IL
(in the Orland Greens Shopping Center)
(708) 226-2727

DRIVE UP:
15255 S. 94th Ave.
Orland Park, IL
(in the InTrust building)

Annual percentage yield (APY) is effective as of May 9, 2000 and subject to change without notice. Minimum deposit of \$250 is required to obtain the APY. Interest rate may be increased once during term, based upon First Personal Bank's published rate on 12-month certificate. Penalty may be imposed for early withdrawals.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Praėjusį sekmadienį Morton mokykloje vyko Lietuvių operos „Traviatos“ pastatymas, kuriame Alfredo partiją dainavo Audrius Rubežius, o Violetos – Sigutė Stonytė. Šį sekmadienį Jaunimo centre rengiamas pooperinis koncertas, kuriame dar kartą galėsite išvysti ir išgirsti Operos chorą ir solistus.

Nuotr. Jono Kuprio

ALRK Moterų sąjungos Čikagos apygarda šaukia susirinkimą ir kviečia narses dalyvauti. Susirinkimas vyks šį šeštadienį, gegužės 13 d., 2 val.p.p. Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje Marquette Parke. Šeimininkėmis bus 3 kuopa. Po susirinkimo – kavutė.

Maironio lituanistinė mokykla Lemonte ieško raštinės sekretorės, sugebančios dirbti kompiuteriu (EXEL ir WORD programomis). Darbas šeštadieniais nuo 8 v. ryto iki 1:30 v. p.p. Taip pat ieškome mokytojo padėjėjų. Darbas nuo 8:30 v. r. iki 1 v. p.p. Privaloma turėti „žalią kortelę“ ar leidimą dirbti Amerikoje. Kreiptis telefonu 630-257-2897 į Eglę Novak.

Dailininko Vlado Vijeikio pagerbimas ir jo darbų paroda rengiama gegužės 12 d., penktadienį, 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre. Viktoras Jašinskas atidarymo metu paskaitys ištraukų iš V. Vijeikio knygos „Geriau juoktis negu verkti“.

Motinos dienos pietūs „Mama tau“ vyks gegužės 14 d. 12 val. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Pasiukvieskime savo mamas ir močiutes, pabendraukime su jomis, nes ta diena skirta joms. Muzikas Faustas Strolia su savo jauniausiais šeimos nariais atliks Motinos dienos prietaikytą programą. Skaniai ir socialiai visus pavaišins Aldona Šoliūnienė. Reikia užsisakyti stalus ar vietas paskambinus tel. 630-271-9136. Paskubėkime, nes dienos bėga labai greitai. Pietus ruošia ir visus dalyvauti kviečia Pal. Jurgio Matulaičio misijos renginių komitetas.

Skelbimai

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis

Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 5 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Suinteresuoti pinigais
per TRANŠPAK.
Padedam persikraustyti į
Lietuvą.
Draugas, Draugė, parstatė:
Darbas, d. 9 v. kvietai, sexta 9 v. 2
Tel. 1 773 838 1050

Tradicinė Poezijos diena vyks gegužės 19 d., penktadienį, Jaunimo centro kavinėje. Ši diena bus skirta Juozui Erlickui, Kotrynai Grigaitytei ir poetui-partizanui Broniui Krivickui. Renginių ruošia JAV LB Kultūros taryba.

Brighton Parko lietuvių namų savininkų gegužinė vyks gegužės 21 d., sekmadienį, Šaulių rinktinės namuose. Visi kviečiami smagiai ir maloniai praleisti sekmadienio popietę bendraujant su draugais ir pažįstamais.

Puiki proga dalyvauti Tautinių šokių šventėje Toronte vykstant iš PL centro, su dviejų naktų nakvyne, bilietais į šventę ir į pokylį tikrai už 350 dol. asmeniui. Išvykstame liepos 1 d., šeštadienį, grįžtame liepos 3 d., pirmadienį. Kelionę rengia LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius. Informacija telefonais: Lilia Kizlaitienė 708-346-0756, Gediminas Kazėnas 630-243-0791.

Prof. Rimvydas Šilbajoris skaitys paskaitas apie lietuvių rašytojus (Henriką Radauską, Joną Meką, Jurgį Kunčiną, Leonardą Gutauską) Mokytojų kursuose Dainavoje, kurie vyks šią vasarą rugpjūčio 6-13 dienomis.

Cicero Šv. Antano parapijos mažoje salėje gegužės 14 ir 21 dienomis nuo 8 val. r. iki 9 val. r. ir nuo 10 val. r. iki 12 val. vyks JAV LB XVI tarybos narių ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimo atstovų rinkimai. LB Cicero apylinkės valdyba ragina visus lietuvius balsavimuose gausiai dalyvauti, tuo parodysime, kad mums rūpi išlikti veikliais lietuviais mūsų išeivijoje. Taip pat bus renkami parašai, kad būtų suteikta amnestija be legalių Amerikos dokumentų gyvenantiems imigrantams.

Balzeko lietuvių kultūros muziejaus biblioteka yra viena didžiausių lietuviškų bibliotekų Amerikoje. Kai kurios knygos šiai bibliotekai yra perkamos, tačiau didžioji dauguma jų yra padovanotos. Daug knygų bibliotekai yra padovanojęs Grožvydas Lazauskas bei Tėvynės mylėtojų draugija. Nuotraukoje: Grožvydas Lazauskas (kairėje) ir Antanas Jokubavičius.

Lietuvių operos pabaigutvių koncertas įvyks šį sekmadienį, gegužės 14 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Programoje dalyvaus Operos choras, solistai ir svečiai iš Lietuvos. Bilietus išsigykite „Seklyčioje“ kasdien nuo 9 val.r. iki 4 val. p.p., šeštadienį – nuo 10 val.r. iki 2 val.p.p., sekmadienį – nuo 1 val. Jaunimo centre. Visi kviečiami į muzikos šventę!

Maironio lituanistinės mokyklos išankstinė 2000-2001 mokslo metų registracija vyks šeštadienį, gegužės 13 d., mokyklos patalpose nuo 9 val.r. iki 1 val.p.p. Užsiregistruodami iš anksto, sutaupysite 20 dol.!

Aleksandras Atutis, gyvenantis Pleasant Hill, CA, Draugo fondo pavasario vajui atsiuntė 300 dol. prie ankstesnių 700 dolerių įnašų ir tapo **garbės nariu**. Sveikiname naują garbės narį ir dėkojame už stambią paramą artėjant prie milijono užbaigimo.

POEZIJOS KONKURSAUS JAUNIMUI

Skelbiamas Balio Gaidžiūno kasmetinis lietuviškos patriotinės poezijos konkursas JAV lietuvių jaunimui.

Konkursą globoja Lietuvių rašytojų draugija ir mecenato a.a. Balio Gaidžiūno testamento vykdytojas Jonas Kazlauskas.

Konkurso dalyvių grupės: I gr. — jaunuoliai nuo 10-13 m.; II gr. — jaunuoliai nuo 14-18 m.

Konkursui skirti 500 dol. konkurso komisijos paskirstomi 1, 2, 3 premijoms.

Prašoma lietuviškų mokyklų vadovus ir mokytojus paraginti mokinius dalyvauti šiame konkurse.

Kūrinį, niekur nespausdintą, pasirašyti slapyvardžiu, o atskirame užklijuotame vokelyje įdėti autoriaus pavardę, adresą, telefoną ir amžių.

Kūrinius siųsti iki 2000 m. gegužės 15 d. vertinimo komisijos narei mokytojai Hedvinai Dainienė šiuo adresu: Hedvina Dainienė, 9613 S. Kilbourn Ave., Oak Lawn, IL 60453; telefonas 708-425-8967.

Atslysta paminėti

„Bridges“, Amerikos lietuvių žurnalas anglų kalba, yra leidžiamas 10 kartų per metus. Balandžio mėnesio numeryje minima Velykų šventė, spausdinama LR Seimo pirminko Vytauto Landsbergio kalba apie Baltijos-Atlanto tiltą, prisimenamas a.a. kunigas K. Pugevičius, rašoma apie Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, vyksiantį Australijoje, kviečiama į „Neringos“ vaikų stovyklą. Norėdami užsisakyti žurnalą „Bridges“, rašykite: 1927 West Blvd., Racine, WI 53403.

Tėvynės ZVAIGZDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Pląčas. Medžiagą siųsti: 3306 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Grazi toji gėlių karalienė — rožė ir vaišinga savo kvapniais. Bet ji išdidžiai neliečiama — apsigina savo aštriais dygliais.

Piešė J. Paukštienė

MINTYS PAGALVOJIMUI

Visagalio vala sukurtas šis margas pasaulis. Jo valia radosi ir žmoniškumo pilna graziakalbė lietuvių tauta. Jo valia ir aš toje tautoje gimiau, ir, jo valią pildydamas, džiaugiuosi jos laime ir dalinuosi jos likimo vargais, visuomet ir visur pasilikdamas tuo, kuo buvau Kūrėjo leistas. Tokia yra mano pasaulėžiūra. Tikiu, jog nusikalsčiau Jo valios nevykdydamas.

Vešlioje tėviškės laukų zo-
lėje atsigulęs, žiūrėdamas į
bekraštį dangų, į tolyn plau-
kiančius debesis, skrajojan-
čius paukščius ir pievų bei
žiedų nuostabiai harmoningas
spalvas, pradėjau justti Kūrėjo
didybę. „Dievo karvutės“ gy-
venimas tarp tų gėlių man,
vaikui, atrodė nuostabiai dide-
lis ir įvairus.

Architektas
Jonas Mulokas

Moralė — tyriausių išma-
tymų motina

Poetė Marija Aukštaitė

MARIJOS PAGALBA (Pabaiga)

Viena darbininkė Brigita Cassidy, ateidama ją aplankyti, prikalbino važiuoti į Liur-
dą. Nerasdama pagalbos pas
gydytojus, pagaliau mergaitė
sutiko. Kelionė buvo sunki ir
skausminga. Ji apsistojo Šv.
M. Marijos Sopulingosios ligo-
ninėje.

Po kelionės, iš ryto, nebe-
galėjo pasiekti stebuklų vie-
tos, tai šv. Mišių išklausė ligo-
ninės kopytėlėje. Tik ištisą
parą ilsejusi, kitą rytą nuvyko
prie grotos. Priėmė šv. Ko-
muniją, paskiau po pietų dar
nusimaudė. Tada dar lyg nie-
ko ypatingo nejautė, bet par-
vezus į ligoninę — išlipo ir,
net pamiršusi, kad ji nesvei-
ka, pradėjo eiti abiem kojomis,
net lazdas palikusi. Ligoninių
priziūretojas nustebo ir ėmė
šaukti.

— Ei, užmiršai lazdas!

Pati ligonė dar labiau nuste-
bo. Kai ji ėjo į valgomąjį, visi
ten buvusieji pamatė tą nuos-
tabų išgijimą pradėjo giedoti
Liurdo Marijos giesmę: „Ave
Marija...“

Vakare jau ji galėjo su žvake
rankoje eiti procesijoje toli
apie kalną. Mergaitė grįžo į
Londoną, gavo darbą siuvely-
loje ir toliau vaikščiojo visiškai
lazdų nevartodama. Šis
išgijimas atžymėtas Liurdo iš-
gijimų biure.

Prel. J. Prunakis

— Visa graži esi Tu ir jokios
sutepties Tavyje nėra.

Šv. Raštas

PAVASARIS

Žiema pagriebus laikė
Saulutę už kasų,
Bet spinduliai išslydo
Iš tirpstančių dėlių.

Ištrūkė spindulėliai
Pasklido virš galvų,
Virš medžių šimtamečių
Ir tėviškės laukų.

Išspardė kielė ledą,
Paleido upelius,
O saulės spindulėlis
Pabudino visus.

Prikėlė jau barsiuką
Ir ežį po žiemos,
Parodė tiesų kelią
Paukšteliams atgalios.
— Sveiki, gyvi! sušuko
Pirmasis vyturis.
Pavasaris atėjo!
Jau parskrenda garnys.

Mokytoja

Violeta Pakalniškienė

JEIGU AŠ BŪČIAU PREZIDENTAS

Jeigu aš būčiau Lietuvos
valstybės prezidentas, aš ne
tik padėčiau Lietuvai, bet ir
garsinčiau ją. Mano valdžia
būtų tvarkinga ir protinga.
Reikalaučiau keisti porą svar-
bių idėjų Lietuvoje. Mūsų Lie-
tuva šiandien yra neorgani-
zuota ir neprotinga. Jeigu
reikėtų sutvarkyti ekonomiką,
tai reikėtų sudaryti firmas ir
organizacijas, kurios vystytų
žemės ūkį ir prekybą. Privatu-
s ūkiai maitintų mūsų žmo-
nes ir būtų galimybė ekspor-
tuoti.

Mūsų saugumas irgi yra
problema. Mums reikia apsi-
saugoti nuo Rusijos. Lietuva
turi daugiau problemų: kainos
didžiulės, maistas brangus.
Lietuva turi keistis, nes tie
baisūs rusai gali praryti mūsų
mažą tėvynę.

Arūnas Karalis,
Lemonto Maironio lit. m-las
moksleivių metraštinis
1996/97 m.

NAKVYNĖ

Mano draugė Gaja Stirbyte
pasikvietė keletą draugų iš
lietuviškos mokyklos. Ten bu-
vo septynios gražios mer-
gaitės. Mes žaidėme „freeze-
tag“. Po žaidimo buvome labai
pavargusios, tai mes įėjome į
vidų atsigerti spanguolių sul-
čių. Atsigėrusios ir pašėju-
sios, vėl išėjome į lauką dirbti
su smėliu. Kai vėl grįžome į
vidų, Gaja mums padavė lauk-
tųjų. Visos išsitrinkome po
vieną dovanėlę. Mano pusse-
serė Rūta pavėlavo į pokylį,
nes ji praktikavosi krepšinio
žaidime. Rūtai atvažiavus,
mes jai padėjome sutvarkyti
miegamąjį. Po to, vėl žiūrėjo-
me filmą „Hocus Pocus“. Fil-

mui įpusėjus, atėjo ponis Jū-
ratė ir pasakė, kad turime su-
sitvarkyti iki vienuoliktos va-
landos. Po to, bus užgesintos
lempos ir po dvyliktos valan-
dos nebus galima kalbėtis. Po
pranešimo valgėm pyragą, o
Gaja atsipakavo savo gimta-
dienio dovanas. Pabaigėme
žiūrėti filmą. Susitvarkiusios
naktinius reikalus, visos su-
gulėme. Kitą rytą susitvarkė-
me ir išvažiavome į lietuvišką
mokyklą. Aš smagiai pralei-
dau laiką su savo draugėmis.

Lina Maciūnaitė

Philadelphijos Vinco Krėvės
lit. m-las mokinė. (Audra)

VOVERĖ IR VILKAS

Voverė linksmai sau šokinė-
jo medžio šakose ir netyčia
nukrito stačiai ant miegančio
vilko. Pabudęs vilkas šoko
prie voverės ir norėjo ją su-
draskyti. Išsigandusi voverė
ėmė prašyti vilko:

— Paleisk mane, vilkeli!

Vilkas tarė:

— Gerai, aš tave paleisiu,
bet tu pirmiau pasakyk man,
kodėl jūs voverės, visada
linksmai: jūs ten aukštai sau
linksmai šokinėjate, o aš vis
liūdnas.

Voverė atsakė:

— Pirmiau paleisk mane, tai
aš pasakysiu: dabar aš bijau
tavęs ir negaliu pasakyti.

Vilkas paleido voverę. Ji, už-
šokusi ant medžio, tarė:

— Tu liūdnas todėl, kad vi-
sada esi piktas, o mes voverės,
linksamos, nes niekad niekam
blogo nedarome.

Ksaveras Sakalauskas-
Vanagėlis

GALVOSŪKIO NR. 131 ATSAKYMAS

Pas abi močiutes Rūta atos-
togaus dvidešimt dienų.

GALVOSŪKIO NR. 132 ATSAKYMAS

Tas žodis bus įvardis juose.

GALVOSŪKIO NR. 133 ATSAKYMAS

1. Kardas, 2. gardas, 3. rak-
tas, 4. raštas, 5. laidas, 6. dar-
bas.

GALVOSŪKIO NR. 134 ATSAKYMAS

Rebuso atsakymas: Pasiner-
kime į vasaros gelmes.

GALVOSŪKIO NR. 135 ATSAKYMAS

A. Kai Saulius tapo krikš-
cioniu. (Apd. 9:3-5+13:9). ir
kai jis skelbė evangeliją Kipro
salos vakaruose, Paphos mies-
te, ėmė vadintis Pauliumi
(Apd. 13:6, 9, 13). B. Utenos
krašte yra 25 piliakalniai ir 4
pilkapiai (L. Buičienė, „Utenos
krašto padavimai“, Kaunas, 1996). C. Sniegdi-
ratį išrado austrai maždaug
prieš 50 metų. D. 1983 m. ras-
ta kometa gavo Lietuvos ast-
ronomo vardą: Černius. E.
Tiesa, ožys taip daro.

GALVOSŪKIS NR. 151

Atlikite daugybos ir atimties
veiksmus su tais patiais skai-
čiais, kad gautumėte tą patį
atsakymą. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 152

Šiuos tris daiktavardžius
pakeisk tos pačios reikšmės
veiksmavardžiais ir parašyk po

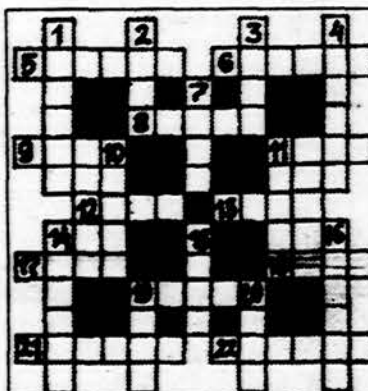
trumpą sakinelį su kiekvienu
veiksmavardžiu: draugystė,
pyktis, pasisveikinimas. (5
taškai)

GALVOSŪKIS NR. 153

(Brėžinys). Pakeliate po
labirintus. Pradėsite prie juo-
dos strėlės ir baigsite baltąja
strėle. Kad būtų geriau mato-
mi keliai, galite brėžinėli padidinti
padidinamuoju aparatu.
(5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 154

(Kryžiažodis). Statmenai:

1. Ūkininko trobos patalpa
produktams daiktams pasidė-
ti. 2. Gyvenvietė Kuršių Neri-
joje. 3. Miklus kaip sausa... 4.
Lietuvos miestelis prie Latvi-
jos sienos. 7. Pirmoji... vis esti
kreiva. 10. Sūrių vandenų žu-
vis. 11. Dirbama žemė. M. V.
Kudirkos redaguojamo leidi-
nio pavadinimas. 15. Ažuolo
vaisius. 16. Dzūkijos sostinė.
19. Supustyta smėlio kalva.
20. Vežimo arba mašinos da-
lis. Gulsčiai: 5. valgyk, kad...
kaulų nepamestų. 6. Be ran-
kų, be kojų raitas jodinė. 8.
Kambarinis augalas naudoja-
mas vaistams. 9. Žemės ploto
vienetas. 11. Kuršmarių žvejų
laivelis. 12. Mituvos intakas.
13. Gėrimas. 17. Lietuvos miš-
kų žvėriukas. 18. Iš molio
pluktos grindys. 19. Neaukš-
ta pakili vieta. 21. Pluoštinis,
aliejinis augalas. (Amerikoje
uždraustas auginti). 22. Lietu-
vių kompozitoriaus pavardė.
Sudarė 4 klasės mokinė Oksa-
na Kiseliuvaitė iš Grūzių
kaimo, Pasvalio rajonas. Kas
visus klausimus teisingai at-
sakys gaus 10 taškų, o kas at-
sakys pusę ar daugiau — tik 5
taškus.

GALVOSŪKIS NR. 155

A. Kokios spalvos barzdą tu-
rėjo kunigaikštis Mikalojus
Radvila: rudą ar raudoną? B.
Kada Atlantis ir Ramusis
vandenynas susijungė Pana-
mos kanalu? C. Lenkai savo
valstybę vadina Polska. Ką šis
žodis reiškia? D. Kuris yra il-
giausias lietuviškas žodis? E.
Kur yra Kilūčių ežeras, ku-
riame augo Europoje retenybė
— vandeniniai riešutai Aga-
rai? Už visus teisingus atsaky-
mus skiriama 10 taškų, o už
dalinius atsakymus — 5 taš-
kai. Atsiuntė kun. dr. E. Ge-
rulis